

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 174. szám — 1940 augusztus 2 péntek — Ára: 12 fillér

Bukarestből jelentik:

A román koronatanács határozata alapján a bukaresti kormány a jövő hét első napjaiban adja át egyezségi javaslatait Magyarországnak és Bulgáriának

„Ezek a javaslatok pontosan meghatározzák a Románia által felajánlott területi engedményeket“

Szófiában már összeállítják a bizottságot, mely a románokkal tárgyalni fog. — Népcseré szóba sem jöhet Erdélyben. — A francia Havas-ügynökség bukaresti tudósítója a románok mellett agitál a jogos magyar követelések ellen

Molotov külügyi népbiztos beszélt a szovjet kapcsolatairól

Végre pozitív hír érkezett a Romániával kapcsolatos területi kérdések dolgában.

Bukaresti jelentés adja tudtúl, hogy a román koronatanács határozata alapján a román kormány a jövő hét első napjaiban adja át egyezségi javaslatait Magyarországnak és Bulgáriának. Ezek a javaslatok pontosan meghatározzák a Románia által a két országnak felajánlott területi engedményeket.

MOLOTOV BESZÉDE

Tegnap hangzott el Moszkvában a legfelsőbb szovjettanács ülésén Molotov külügyi népbiztos beszéde, melyet lapunk más helyen bő kivonatban adunk. Molotov hangoztatta, hogy a Szovjetunió és Németország közötti baráti és jó szomszédi kapcsolatok teljes mértékben fenn fognak maradni. Ez a kijelentés megdönti az angol részről terjesztett találgatásokat, sőt éppen az angolokra fog hideg zuhanyként hatni Molotovnak az a megállapítása, hogy az angol-szovjet viszonyban kedvező változás nem is várható az angol részről történő ellenséges cselekedetek miatt. Molotov az olasz-orosz viszony javulását is leszögezte.

Romániáról szólva pedig azt mondotta, hogy a kapcsolatok Bessarabiának és Észak-Bukovinának átengedésével nyugodtabb mederbe terelődhetnek. Feltűnő Molotovnak az a kijelentése, hogy „a Szovjet és az Egyesült Államok viszonyáról semmi jót sem lehet mondani.“ Sőt szarkasztikus kijelentéseket tett Molotov az USA bizonyos elégedetlen uraságairól. Beszéde végén a külügyi népbiztos elismeréssel szólott a német sikerekről.

A ROMÁN KORONATANÁCS

A román koronatanácsról, mely kedden este zajlott le Bukarestben, két jelentés számolt be, melyek így hangzanak:

„Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter szerdán este beszámolt a koronatanácsnak németországi és olaszországi útjáról. Részletesen ismertette a Német Birodalom vezérével, külügyi-

niszterével, valamint a Duceval és az olasz külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket. Hangsúlyozták, hogy bár az országot kellemtlenül érintő kérdésekről folyt a tárgyalások, úgy német, mint olasz részről végig a legudvariasabban fogadták őket. A koronatanács tagjai a beszámoló után feltűnően nyomott hangulatban távoztak és az újságíróknak semmilyen felvilágosítást nem akartak adni.“

„A román miniszterelnökség közleménye szerint Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter részletes expozéban ismertette a királyi tanácsosokkal a Salzburgban és Rómában folytatott tárgyalásokat.“

A BOLGÁR KÜLÜGYMINISZTER BUKARESTBE KÉSZÜL

A belgrádi „Vreme“ szófiai jelentése szerint Popov külügyminiszter már a napokban Bukarestbe látogat. Popov külügyminiszter tegnapi kihallgatása a királynál már a bolgár-román tárgyalások megindulásával áll összefüggésben. Ugy tudják, hogy Szófiában már összeállítják azt a bizottságot, amely a románokkal tárgyalni fog. A tárgyalások valószínűleg Bukarestben folynak le.

NÉMET KÖRÖK A KÖZELI TÁRGYALÁSOKRÓL

A „Giornale d'Italia“ berlini tudósítója jelenti: Jól értesült német körökben a salzburgi és a római megbeszélések következtében igen közelinek tekintik Magyarországot, Romániát és Bulgáriát között a közvetlen tárgyalások megindulását. Ezeknek a tárgyalásoknak — mondják Berlinben — a kölesönös megértés szellemében kell folyniok és minden bizonnyal megegyezésre fognak vezetni.

Az esseni Nationalzeitung budapesti tudósítója foglalkozik a salzburgi megbeszélések magyar sajtóvisszhangjával. Hangsúlyozza, hogy a magyar sajtó azt a véleményt juttatja kifejezésre, hogy Magyarország és a tengelyhatalmak között a határújjárendezés kérdésében semmi különbség sem áll fenn.

A trianoni és neuillyi békediktátumok határozmányai megváltoztatásának új ésszerű határok megteremtésével és a tartós béke szavatolásával kell járnia. Az új határoknak békés megegyezés alapján, még pedig lehetőleg közvetlen tárgyalások útján kell létrejönnie.

Magyarország elvárja, hogy Románia mielőbb tárgyalásokat kezdjen Magyarországgal az új határokról. Mivel a tengelyhatalmak és Magyarország békét akarnak Délkelet-Európában, nem szabad semmiféle zavaró körülménynek fellépnie, amely esetleg intézkedéseket váltana ki a népcsoportok ellen, vagy bármilyen belföldi vagy külföldi lépésre adna okot. Eppen ezért súlyt kell helyezni arra, hogy a magyar-román kérdést gyorsan megoldják.

A JAVITHATATLAN HAVAS IRODA

A Baselben megjelenő National Zeitung közli a Havas irodának egyik jelentését a salzburgi megbeszélésekről. A jelentésben kifejezésre jut a román álláspont, amint azt a Bukarester Tagblatt vázolta. Bessarabia és Bukovina nemrégiben történt elcsatolása — írja a lap — nehéz lépés volt Románia számára. E lépésnek az volt a célja, hogy összhangba jusson Németországnak a balkáni béke megszilárdítását célzó törekvésével. „Románia most abban reménykedik, hogy sikerül megegyezni Bulgáriával és így teljes katonai erejét Magyarországgal használhatja fel. Minden ezirányból jövő kísérlet, amely erőszakkal akarja a kérdéseket rendezni, fegyveres viszályt idézne elő. A román közvélemény, de különösen az erdélyi román lakosság magatartása arra kényszeríti a román kormányt, hogy e tekintetben hajthatatlan maradjon. Ugyanis Románia megtett mindent, hogy gazdaságilag segítsen Németországnak és Olaszországnak, de igazságtalannak tekint minden területkövetelést, amelyet a tengelyhatalmak támogatnak.“

Igy keveri a kártyát a francia

félhivatalos hírügynökség és uszít, mintha csak húsz évvel ezelőtti idöket írának. A magyar közvélemény keserűen láthatja, hogy egyes francia sajtóköriek még mindig nem tanultak eleget és ime a francia Havas hírügynökség bukaresti szerkesztője Románia érdekében milyen élesen állást foglal Magyarországnak a tengelyhatalmak által támogatott területi engedményei ellen. De miért adja magát oda ehhez a félhivatalos francia sajtószerv.

GYORS MEGOLDÁST SÜRGET GÖRING LAPJA

Az esseni Nationalzeitung budapesti tudósítója foglalkozik a salzburgi megbeszélések sajtóvisszhangjával. Hangsúlyozza, hogy a magyar sajtó azt a véleményt juttatta kifejezésre, hogy Magyarország és a tengelyhatalmak között a határújjárendezés kérdésében semmi különbség sem áll fenn. A trianoni és neuillyi békediktátumok határozmányai megváltoztatásának új ésszerű határok megteremtésével és a tartós béke szavatolásával kell járnia.

Az új határoknak békés megegyezés alapján, még pedig lehetőleg közvetlen tárgyalások útján kell létrejönnie. Magyarország elvárja, hogy Románia mielőbb tárgyalásokat kezdjen Magyarországgal az új határokról. Mivel a tengelyhatalmak és Magyarország békét akarnak Délkelet-Európában, nem szabad semmiféle zavaró körülménynek fellépnie, amely esetleg intézkedéseket váltana ki a népcsoportok ellen, vagy bármilyen belföldi vagy külföldi lépésre adna okot. Eppen ezért súlyt kell helyezni arra, hogy a magyar-román kérdést gyorsan megoldják. NÉPCSERE SZÓBA SEM JÖHET

A Neue Zürcher Nachrichten „Délkelet-Európa második időszaka“ címmel cikket közöl budapesti levelezőjének tollából. A cikk a népcseré kérdésével foglalkozva a következőket írja:

Szóba sem jöhet a nagy néptömegek olyan módon való kicserélése, amint azt Románia egyes baráta a demokráta államokban elképzelik a Volga mentén, Bessz-

arábiában, Galiciában és Észak-Bukovinában lakó német kisebbségeket vissza lehetett telepíteni a nagynémet birodalomba, mert ezek gyarmatosok voltak, idegen testként élve messzi országokban.

Nem lehet azonban egy ország öslakosságát hazájától elszakítani. Erdély délkeleti részén lakó székelek nem lennének többé székelek, ha a magyar síkságon kellene élniük. Más a helyzet az oláhoknál, akik lassanként beszivárogtak Erdélybe. Nem újabb népvándorlást kell tehát rendezni, hanem helyre kell állítani a megzavart jogi állapotot.

A lap budapesti levelezője így fejezi be cikkét: Salzburg Délkelet-Európának második fázisát jelenti, de nem a harmadikat és nem is az utolsót. A harmadik fázisban Jugoszlávia is szerepelni fog.

VALTOZÁS LESZ AZ ANGOL KORMÁNYBAN

Londoni hírek szerint valószínű, hogy változás áll be az angol kormány összetételében. Ugy tudják, hogy a munkáspárt kap több tárcát, amelyet eddig a konzervatívok töltöttek be. Különösen Duff Co-

per tájékoztatásügyi minisztert, Anderson belügyminisztert és Eden hadügyminisztert támadják erősen.

Egyébként Angliában esütörtökön tették közzé az új forgalmiadóra vonatkozó részleteket. Eszerint az eredetileg bevezetett adó helyett ismét új adót vezettek be, amelyek adó alá eső árak összértékének egyharmad, illetve egyharmad részét teszik.

SPANYOLORSZÁG MAGATARTÁSA

Szerdaig a világsajtó különböző hírei egymástól eltérően ítélték meg Spanyolország jövőbeni magatartását, különösen amióta Spanyolország és Portugália megemelték a szerdai nap folyamán egyre-másra érkeztek Newyorkba a mind nagyobb feltűnést keltő értesülések arról, hogy a nap folyamán LaLineában spanyol csapatösszevonásokat és egy kisebb spanyol flotta közeli hadmozdulatait figyelték meg. A hír jelentőségét emeli az a tény, hogy La Linea Gibraltár közvetlen közelében van.

Molotov beszéde a szovjet külpolitikájáról

Moszkva, augusztus 1. (NTI) A Szovjet Unió főtanácsának ülése tegnap kezdődött. A Kreml nagyterme zsúfolásig megtelt. A diplomáciai testületek piholyában helyet foglalt csaknem valamennyi jelenleg Moszkvában tartózkodó külföldi képviselő vezetője, köztük Schulenburg gróf német és Rosso olasz nagykövet. Cripps angol nagykövet szintén megjelent. Az ülés megkezdésekor a szovjet államterfiak és a kormány megjelent az ülésteremben, élükön Sztalin és Molotovval. Azután Andrejev, a főtanács elnöke nagy tetszésnyilvánítás mellett üdvözölte Lettországnak, Litvániának és Észtországnak a teremben jelenlévő képviselőit, valamint Besszarabián és Északbukovinán küldöttségét. Ezután az elnök Molotov kormányfőnek és külügyi népbiztosnak adta át a szót.

Molotov többek között ezeket mondta: „A főtanács legutóbbi ülésezése óta Európa számára rendkívül nagyfontosságú események játszódtak le. A katonai események gyors iramban fejlődtek ki. Németország ellenfeleiből már csak Anglia maradt meg, aki az Egyesült Államok segítségét reméli. Franciaország katasztrófája azt is megmutatta, hogy az uralkodó franciakörök nem érzékelték együtt a néppel. Franciaország most új feladatok előtt áll. Az újépítést azonban nem lehet a régi módszerekkel véghezvinni.

Molotov ezután kiemelte Németország nagy sikereit, amelyek azonban eddig még nem vezettek a háború befejezésének eléréséhez. Hitler Adolf vezér és kancellár — jelentette ki Molotov — csak nemrégiben új felszólítást intézett Angliához, hogy vessen véget a háborúnak. Az angol kormány azonban azt visszautasította. Így közeledik az első háborús év vége anélkül, hogy szó lehetne a háború harcok befejezéséről. Új döntő események előestéjén állunk, mondotta Molotov, majd a világhelyzetről adott áttekintést, amikor is a jelenlegi harc egyik oldalán Németország és Olaszország, a másikon pedig Anglia és egyre inkább az Egyesült Államok is jelentkeznek.

E feltételek után Molotov áttekin-

tést nyújtott a Szovjet Unió és a többi állam kapcsolatának állásáról, elsősorban a Szovjet Unió és a német birodalom közötti kapcsolatokkal foglalkozott. Ezek a kapcsolatok — mondotta — szilárdan alapulnak a fennálló egyezményeken és továbbra is teljes mértékben be fog válni.

Ezután Molotov gúnyosan visszautasította az angol és más újságok abbéli számításait, hogy bizalmatlanságot keltsenek Németország és a Szovjet Unió között. A Szovjet Unió és Németország között a baráti és jószomszéri kapcsolatok teljes mértékben fenn fognak maradni.

Molotov nyomatékosan kiemelte, hogy a szovjet-olasz viszony az utóbbi hónapok folyamán megjavult. Az angol-szovjet viszonyban kedvező változás nem is várható azok után, az ellenséges cselekedetek után, amelyeket Anglia Oroszországgal szemben véghez vitt.

Molotov a továbbiak során foglalkozott Szovjetország déli határain Besszarabiában és Bukovinában beállt változásokkal. Ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki: A Szovjet Unió és Románia között évek óta fennálló viszály békésen lezárult azzal, hogy Románia elfogadta a Besszarabián és Északbukovinán átengedésére vonatkozó szovjetországi ajánlatot. Az új szovjet területek ukrán és moldvai lakosságának így megadatott a lehetőség, hogy belépjenek a Szovjet Unió népeinek nagy családjába. A Szovjet Unió területe pedig nyugati irányban kiterjedt és elérte Európa egyik legfontosabb folyamát, a Dunát. A szovjetországi román kapcsolatok most már teljesen nyugodt mederbe terelődtek.

A három balli államban legújabbán bekövetkezett fejleményekkel kapcsolatban a Szovjet Unió lakossága 23 millióval szaporodott és a Szovjet Unió lakossága mostantól kezdve 193 millió ember nevében emelheti fel szavát.

Gazdasági szempontból külön jelentősége van annak, hogy a Szovjet Unió ezentúl a Keleti tengeren egész sor jégmentes kikötővel rendelkezik. A Szovjet Unió és Finnország között megkötött békeszerződést általában kielégítő módon végrehajtották.

Molotov a Jugoszláviával való diplomáciai kapcsolatok helyreállításáról megemlékezve azt mondotta, hogy remény van a kölcsönös kapcsolatok további javulására és a gazdasági viszony fokozatos kiépítésére.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Előadások kezdete: kőnap 5, 7, 9,
vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor
Telefon: 25-09

JÁVOR PALLAL a főszerepben.
Nagy siker a bemutató műsorunkon

Dunai hajósok

egy úri gavallér kalandos élményel.
Attila Hörbiger, Hilde Krahl, Halmay
Tibor és Oskar Sima együttese.
Kísérő műsor: FRANKOK FÖLDJE és
BAYREUTH (kulturfilmek)
MAGYAR VILÁGHIRADÓ.

A Szovjet Unió kapcsolatai Bulgáriához kifogástalanok. Szovjetország kapcsolata Törökországhoz az újabb időkben nem ment keresztül legnagyobb változásokon. A szovjet-japán viszony a legutóbbi időben némiképp normalizálódott. A legutóbbi időben arra lehet következtetni, hogy Japán részről is az a kívánság, hogy megjavítsák a kapcsolatokat a Szovjet Unióval. A Szovjet Unió és az Egyesült Államok viszonyáról — folytatta Molotov semmi jót sem lehet mondani. Moszkvában jól tudják, hogy az Egyesült Államok bizonyos köröknek nem tesznek a Szovjet Unió legutóbbi sikereit. A Szovjet Unió azonban meg fog bírkozni feladataival „az Egyesült Államok elégedetlen uraságának segítségével nélkül is”. A Szovjet Unió kínai szomszédjával szemben nagy szabad-

ságharcában továbbra is jószomszédi és baráti viszonyt tart fenn. Molotov beszédét a jövőbe vetett előre pillantással zárta be. Európában mostani változások — mondotta — a német fegyverek sikerének jegyében állanak. Németország a háború eddigi szakából megerősödve került ki. Mindazonáltal a háború hamaros felszámolásáról még mindig nem lehet beszélni, ellenkezőleg a háborús események a világ minden részére elküldték „komoly lecsapódásaikat”, különösen mind hevesebben bontakozik ki a harc Belgium és Franciaország gyarmataiért. Az imperialista vágyakat nemcsak Japánban táplálják, hanem Amerikában is. A világhelyzet alakulása a háború további terjedésének veszélyét rejti magában. A szovjet képviselők gyűlésén nagy tetszéssel fogadták Molotov beszédét.

A német követ a román királynál

Bukarest, aug. 1. Fabricius bukaresti német követ és Romalo berlini román követ együttes ki-

hallgatáson jelent meg Károly román királynál.

„A kiéhezetés módszere nem tartozik a tengelyhatalmak stílusába”

Róma, augusztus 1. Az olasz sajtó állandóan napirenden tartja az Anglia elleni közvetlen támadás problémáját. A Piccolo mai számában berlini tudósítást közöl, amely utal arra, hogy a semleges államok sajtója annak a lehetőségéről írt, hogy Németország az ellenblokkad rendszerét alkalmazza Anglia ellen és így más eszközökhöz való folyamodás nélkül győznie le. Berlinben ezt képtelenek feltévesnek tartják, mint-hogy a kiéhezetés módszere nem tartozik a tengelyhatalmak stílusába. Képtelenség, már csak azért is, mert Németországnak és Olaszországnak megvan az eszköze arra, hogy a megfelelő időpontban halálos csapást mérjenek ellenségükre és gyors totális győzelmet vívjanak ki. Az eddigi légtámadások nem jelentették az offenzíva kezdetét, hanem mint Göring birodalmi tábornagy hangoztatta, annak csupán előkészítését. Rómában egyébként állandóan feltűnnek olyan hírek, amelyek szerint a Vatikán még nem hagyta fel a béke utjának egyengetésére irányuló erőfeszítéseit. Ezeket a híreket természetesen semmiféle komoly forrás nem erősíti meg, úgyhogy azokat a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

Berlin, augusztus 1. (Német T I.)

A japán kormány nyilatkozat

Tokio, augusztus 1. (Német T I.) A japán kormány esütörtöki nyilatkozata a világ nagy történelmi fordulópontjából, a kormányzás s gazdasági és a kultúra új formáinak küszöbön álló kialakításából indul ki. Japán a legnagyobb feladatot megoldása előtt áll. Ennek megfelelően az állampolitikának következő alapelveit határozták meg:

1. A japán világnézetnek megfelelően alapjában örökösnek kell a biztosított világbékére továbbá a japán Mandzsukuo és Kína szolidaritása alapján felépülő nagy ázsiai rendre, amelynek célja érdekében a nemzet valamennyi rendelkezésre álló erőforrásait latba kell vetni.
2. A nyilatkozat az ország védelméről és külpolitikájáról szólva röviden azt mondja, hogy a legfőbb feladat a felfegyverkezés, hogy az említett célok elérhetőbbé váljanak. Ezzel kapcsolatban tekintetbe kell venni a Japánban belül mutatkozó és országok kívül lebonyolított új fejlődést. Japán külpolitikája, amely a távolkelet új rendezésének gondolatából indult ki, elsősorban a kínai viszály megszüntetésére és a nemzeti jólét emelésére irányul.
3. A belső államszervezet felújítására az egész közigazgatási irányítás megújítására van szükség.

Gado ellentengernagy, ismert tengerészeti szakértő, a Deutsche Allgemeine Zeitung pénteki számában a megbénult angol hajóhad c. vezércikkében ezeket írja:

Az angol hajóraj július végén olyan helyzetbe került, amelyet a felelős kormány lehetetlennek tartott. Az angol tengeri haderő legfontosabb harci értékében megbénultnak tekinthető. — Az eredetileg tízenöt egységből álló csatahajó rajból az ellenség bizonyosan elpusztított kettőt, egy másik elsüllyesztését az amerikaiak jelentették. A Hood és a Resolution nemrégiben súlyosan megrongálódott. Más légi s tengeri harcok során pedig, különösen Norvégiában, legalább nyolc egység hasonló súlyos károkat szenvedett. A repülőgépanyahajók helyzete hasonló. A cirkálók és torpedórombolók sorában szintén nagy a veszteség. A többi hajót készen lében kell tartani az ország védelmére, tehát állandó műveletekre egyáltalában nem jöhetnek számításba — írja Gadow tengernagy, mégis az angol hajóhad Európá és a szabad tengeri utak között áll, de nem sokáig. Kanadából és Ausztráliából nem lehet uralkodni az Atlanti óceánon. (MTI)

A kormány nyilatkozat végül a célkitűzések egész sorát állapítja meg a nemzeti hadigazdálkodás céljainak szolgálatában. Ezek magvát a Japán—Mandszukuo és Kína gazdálkodásainak autonóm fejlődése alkotja Japán vezetésevel. A célkitűzések közül kiemelendő egy közös gazdasági körzet tervezetnek bevezetése, amelyben Japán—Mandszukuo és Kína gazdasági egységet alkotnának. Szó van továbbá a tervgazdálkodás felépítéséről.

Stockholm, augusztus 1. Gotenburgi tengerészeti körök értesülése szerint a japán hajóflotaszáságok utasították brit kikötők felé haladó hajóikat, hogy Lisszabon kikötőjébe fussanak be.

Vígshínhá mozgó

Ma utoljára!
A legszelemesebb magyar vigjáték:
HOTEL KIKELET
Főszereplők: Tökés A., Turay L., Páger, Kabos stb.
Megelőzi:
Ejtőernyős vadászok
szenzációs riport film.

Német hadijelentés Nagy légi csata Dover előtt

Berlin, augusztus 1. A véderő főparancsnoksága jelenti:

A légierő tevékenységét a kedvezőtlen időjárás július 31-én is károsan befolyásolta. A La Manche-csatornában és a Scilly szigetektől nyugatra elterülő tengeri körzetben végzett fegyveres felderítés során egyedül haladó felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajókat bombáztunk.

Kiseb létszámú légierőkkel végrehajtott éjszakai támadások a déli irányú kikötőkben mutatkozó hajók és kikötőberendezések ellen, valamint ellenséges fényzórós állások ellen irányultak. Repülőink robbanásokat és tűzvészeket figyeltek meg.

Az esti órákban Dover magasságába brit Spitfire-vadászgépek és német Messerschmidt vadászok között légiharcokra került sor. Anélkül, hogy sa-

ját veszteséget szenvedtünk volna el, öt brit vadászrepülőgépet és két zárléggömböt lelőttünk.

Egyedül járó brit bombarepülőgépek a nap folyamán berepültek Norvégiába, Dániába és Hollandiába. Közülük három gépet lelőttünk. Az augusztus 1-re forduló éjszakán Észak- és Nyugat-Németországba berepülő ellenséges repülőgépek bombái csak kevés kárt okoztak.

Egy nagyobb magasságban a felhők felett felszálló ellenséges repülőgép Hannover belvárosában — távol harmiféle katonai célponttól — több bombát dobott le. A bombázás során több ház súlyosan megrongálódott, néhány személy meghalt, többen megsebesültek. Az ellenség összes vesztesége a tegnapi nap folyamán 8 repülőgép volt. Két repülőgépünk eltűnt. (MTI)

Olasz repülők sikeres támadásai

Valahol Olaszországban, aug. 1. Az olasz haderő főhadiszállásának 53. közleménye:

A Földközi-tenger keleti részén július 28-án tengeri egységek ellen lezajlott légi tevékenység során egy angol torpedóromboló elsüllyedt.

A Malta elleni felderítő repülőgépalkulattal egy vadász repülőgépalkulat harcra boesátkozott egy ellenséges repülőgépkötélkel. Két ellenséges repülőgépet le-

lőttünk, egyik repülőgépünk nem tért vissza.

Kelet-Afrikában eredményes légi hadműveleteket vittünk végbe. Vajirban egy gépkocsiparkot eredményesen bombáztunk. Ugyancsak sikeresen bombáztuk a bunai repülőteret is. Itt három, földön levő repülőgépet súlyosan megrongáltunk.

Az ellenség Cassala ellen légi támadást intézett. Csak elenyésző károkat okozott.

Elfogadták az amerikai 5 milliárd dolláros hadügyi pótköltségeket

Washington, aug. 1. A képviselőház rövid háromórás vita után fogadta el a 4,96 milliárd dolláros hadügyi pótköltségvetést, a legnagyobbat, melyet az amerikai fegyverkezés érdekében valaha elfogadtak. A javaslatnak csak egy ellenzője volt.

A költségvetés 200 további hadihajót, 1,2 milliós hadsereg felszerelését, további 800.000 fő számára elegendő tartalékfelszerelést, 19 ezer repülőgépet és a hadianyag gyártására vállalkozó amerikai ipar megindításához szükséges pénzügyi eszközök előteremtését teszi lehetővé.

Az 1941-re szóló és a szárazföldi

haderőre vonatkozó nemzetvédelmi költségvetés ezzel 6,8 milliárd dollárra emelkedik, az Egyesült Államok haditengerészetének költségvetése pedig 3,2 milliárd dollárra.

Az amerikai magánipar kezdeményezésére bevezetett pótlás hatálylanítja a Roosevelt elnöknek múlt hónapban adott teljhatalmát, amely szerint ellenőrzést gyakorolhat a nemzetvédelem szempontjából fontos bármely ipari üzemen.

A törvényjavaslatot most a szövetségi szenátus elé terjesztik, ahol számitanak a gyors elintézésre.

Több angol hadihajó elhagyta Gibraltárt

Tanger, augusztus 1. (Stefani) Több angol hadihajó hirtelen elhagyta a Gibraltárt és nyugat felé hajózott. Az elindult hajóhad három cirkálóból, 7 torpedórombolóból, öt tengeralattjáróból, két repülőgép-anyahajóból és három segédhajóból állott. Azt hiszik, hogy a hajók az egyre erősödő olasz

légítámadások miatt hagyják el Gibraltárt.

Madrid, augusztus 1. Szerdán a késő esti órákban ismét repülőgépek jelentek meg Gibraltár felett. A gépek sok nehézsúlyú bombát dobtak le, jöllenet az angol légvédelmi ütegek hevesen tüzeltek rájuk.

Utcai harc Londonban a háború és béke hívei között

Genf, augusztus 1. (Stefani) A francia rádió jelentette, hogy London egyes kerületeiben Churchill párhívei és héképárti munkások között közelharc zajlott le. (MTI)

London, augusztus 1. Az alsóház szerda esti ülésén 98 szavazattal 60 ellenében elvetette a munkáspárt javaslatát, hogy vonjanak vissza bizonyos nemzetvédelmi rendelkezéseket. A párt szómonka szerint a szóbanforgó rendelkezéseket lelkiismeretlen miniszterek felhasználják a szabad véleménynyilvánítás teljes elfojtására. Anderson belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy nem szabad támogatni olyan véleményeket rendszeres terjesztését, amelyek alkalmasak a háború folytatásával szembehelyezkedő ellenzék növelésére.

Az „Associated Press” szerint brit részről most ismerték be először hivatalosan, hogy Anglia legnagyobb kikötői közül több lezártnak tekinthető, más kikötők rendszeres forgalmát pedig erősen befolyásolják a háborús viszonyok.

A „Gazette de Lausanne” londoni tudósításában azt írja, hogy igen sok ismert angliai fürdőhelyet a legutóbbi hónapokban erődítményekké alakítottak át.

Inflációtól és az angol gazdasági élet teljes összeomlásától tart Ward Price a „Daily Mail”-be írt legújabb cikkében. Az utóbbi időben több mint 30 százalékkal emelkedtek az árak. Az általános áremelkedés természetesen nem marad kihatás nélkül a fizetésekre. Míg a kormány nem tud elég eréllyel fellépni az állandó munkabéremelkedésekkel szemben, megindult egy egészségtelen versenyfutás: az iparcikkek és élelmiszerek emelkednek, a munkásokért pedig a mezőgazdaság és ipari vállalatok versengnek.

A jövő év elején ismét népszámlálás lesz

Ismeretes, hogy Magyarországon minden tíz évben népszámlálást szoktak tartani. A legutolsó népszámlálás 1931 elején volt, tehát

1941 elején ismét meg kell tartani a népszámlálást, amely az 1940 december 31-i adatok figyelembevételével történik.

A városhoz most érkezett meg a belügyminiszter rendelete, amely intézkedik a népszámláláshoz szükséges előkészületek megkezdéséről.

A népszámlálás költségeiről a városnak kell gondoskodnia. Most

gyors ütemben kell lebonyolítani a lakosság összehámlálását, mert az adatokat már 1941 februárjában fel kell terjeszteni a Központi Statisztikai Hivatalhoz.

A népszámlálással kapcsolatban érdekes tervre készülnek. Pontosan ki akarják mutatni a lakosság szaporodását a foglalkozásokra és a lakóhelyekre való tekintettel.

Révész Imre püspök átvizsgálja teológiai szempontból a jelenlegi ref. énekeskönyv anyagát

A felveendő új énekek háromnegyed részét saját vallásos költészetünk kincseiből merítsük — mondotta a püspök.

A református Konvent énekiügyi bizottságának ülésén D. dr. Révész Imre püspök a zsolnárszövegek teológiai revíziójáról beszélt. A zsolnárok szövege ugyanis nagyon sok téren ment át addig, amíg Béza, Marót és Szenczi Molnár Albert kezéből kikerült. A teológiai szempontok szerinti átvizsgálás természetesen nem jelentené azt, hogy mihelyt egy ének teológiailag kifogástalan, már azonnal gyülekezeti énekeskönyvbe is való. Ezután következnek éppoly szigorú alkalmazása az irodalmi és zenei szempontoknak.

Maga Révész Imre vállalkozik arra, hogy jelenlegi énekeskönyvünk egész énekanyagát teológiai szempontból körülbelül egy év alatt átvizsgálja — A zenei albizottság tagjainak D. dr. Révész Imre szerint mindenképp abban a nehézséget vitatott kérdésben kellene egységre jutniok, hogy a készitendő új énekeskönyvben a korális, vagy ritmizált éneklés elve érvényesüljön. Fontosnak tartja azt, hogy mind a három albizottság a legszorosabb kapcsolatban

maradjon gyülekezeteink életével. Amí a felveendő új énekeket illeti, D. dr. Révész Imre szerint ezeknek csupán egy negyedét kellene a külföldi vallásos énekköltészet kincseiből merítenünk, a többi saját vallásos költészetünkben is megtalálhatjuk. A bizottság tagjai munkájukat Isten iránti hálával és imádságos lélekkel végzik s fáradozásaikért külön tiszteletdíjra igényt nem tartanak. D. dr. Révész Imre kívánatosnak tartja, hogy az énekeskönyv revíziójának munkájába a teológiai főiskolák is bekapcsolódjanak.

D. dr. Révész Imre előterjesztését értékes hozzászólások követték, amelyek alapján a bizottság többek között elhatározta, hogy az énekeskönyv jelen használatára és a kívánatos reformokra nézve a gyülekezetekhez, lelkipásztorokhoz, énekevezérekhez, teológiai főiskoláinkhoz és könyvtárainkhoz kérdőíveket küld, amelyek nyomán a három bizottság további lépéseket tesz az énekeskönyv megújításának útján.

„Hálát adunk az Istennek, hogy újra a magyar haza terményeiből élhetünk“

Rutén aratók háláadása a jól végzett munka után.

Az idén az Alföldön többhelyen arattak rutén mezőgazdasági munkások, miután munkáshiány volt a munkáskezekben. A szegedyházi Vásáry-gazdaság a környéken szintén nem kapott aratókat, így Huszt környékéről osztottak ki a gazdaság számára aratómunkásokat. Száznyolcvan férfi s nő dolgozott két héten át a gazdaságban derekasan. Tegnap fejezték be az aratást. Ekkor a magukkal hozott jobbik ruháikba, a nők ünneplőbe öltöztek és menetet alakítva, dalolva-énekelve, hegedűsöz mellett vonultak fel a gazda elé. A menet élén mezei virágokkal díszített hatalmas búzakoszorút vittek. Egyik vezető munkás, ki falujá-

ban bír, előállt és mindnyájuk nevében szólott:

— Hálát adunk Istennek, — mondotta magyarul —, hogy élvezhetjük a munkát. Hálát adunk azért, hogy húsz keserves év után újra visszakérülhetünk a magyar hazához és megint a magyar haza terményéből élhetünk.

Köszönetet mondott Vásáry Józsefnek, hogy érték ment s munkához juttatta őket.

Vásáry József szíves szavakkal fogadta a rutén munkások beszédét, kik aztán áhitatosan elénekeltek a Himnuszt és nagy éljenzés közben, meglegedetten indultak haza.

Női holttest a gránitkockák között

Budapestről jelentik: A pestszenterzsébeti Sport-kávéház tulajdonosa tegnap délelőtt felhívta egy rendőrszolgálya figyelmét arra, hogy a János-téren úrburkolásra odahordott kőköcskák között egy női holttest fekszik. Az őrszem telefonon jelentette az esetet a kapitányságnak.

Rendőri bizottság szállott ki és megállapította, hogy a halott Goldstein Richárdné, sz. Glavina Helén. Goldsteinné a Határ-út 3. számú házban lakott. A rendőrorvos két nagyobb sérülést talált a fején. Körülötte több gra-

nitkockán alvadt vér és néhány női hajszál volt.

A nyomozás megállapította, hogy gránitkockákkal ölték meg. Az is kiderült, hogy az éjszaka egy férfivon sétált hajnali három óráig, betértek a Sport-kávéházba és félóra mulva távoztak.

A délutáni órákban elfogták a gyilkosság tettesét, Pollák János 22 éves gyárimunkás szeméjében, akivel az asszony hajnalig együtt szórakozott. Megállapították, hogy a nőt gránitkockákkal verte agyon.

A kárpátaljai iparengedélyeket állástalan kereskedő és iparosok is megkaphatják

A Kárpátalján végrehajtott iparrevízió után sok iparengedélyt vontak be és most az új engedélyeket kiosztják. A Magyar Élet pártterjesztője szerint, azok a kereskedők és iparosok, akik jelenlegi működési helyükön nem tudnak megfelelő módon megélni, továbbá az állástalan kereskedő- és iparosok, akik jövőjük biztosítása céljából Kárpátalján, mint önálló kereskedők, iparosok szándékoznak letelepedni, a kárpátaljai kormányzói bizottság közgazdasági osztályán akár személyesen, akár írásban jelentkezzenek, ahol a további felvilágosítást megkapják. A pártterjesztő szerint 289 fűszer- és szá-

tócsület, 55 koresma, szatócs és kisáruda, 55 rőfőskereskedő, 66 kovács, 44 asztalos, 138 szabó, 159 cipész, 153 hentes és mészáros, 51 pék és sütőiparos, 128 dohányárusító iparigazolványt, illetve jogosítványt adnak ki. Ezenkívül Kárpátalja nagyobb helyiségeiben két gyarmatárú, 2 vasnagyerkeskedői, 11 ruhakereskedői, 11 úri és 3 női divatkereskedői, 3 szövet, 10 cipő, 14 vas, 10 üveg, 7 nyomda és papíripari, 8 baromfi, 9 sör, 1 gyümölcs, 3 drogéria, 8 órá, 4 villamos szaküzlet, 2 bútoripari, továbbá 18 szikvizgyártói, több festék, bőr, építési anyagszükségleti, kárpitos és cukrászipari jogosítvány, illetve iparigazolvány nyújtható el.

1849. augusztus másodikán hétszeres túlerővel állott szemben Debrecennél a honvédsereg

Ma van az 1849. augusztus 2-i debreceni csata évfordulója. A szabadságharc dicsőséges zászlaja már akkor hanyatlóban volt, sokszoros túlerő zúdult a fogvatkozott honvédségre. A bécsi udvar által az országba hívott orosz sereget és az osztrák haderőt a két tűz közé szorult honvédség megannyi hősiesség mellett tudta feltartóztatni és mar csak az mutatkozott kivételnek, hogy a különböző honvédseregeket a délen összevonják, hogy együttesen próbálják feltartóztatni az orosz áradatot.

Dr. Szabó István, a debreceni 48-as idők jeles történetkutatójának újabb felmérése alapján felidőzzük a debreceni csata emlékeztető és rövid történetét.

Görgey, a fővezér 1849 július 12-én este 27.000 emberrel és 140 ágyúval Komáromból elindult, hogy seregét levezesse a délvídszakra. Paskievics hadal azonban Vénál elzárta Görgey útját, mire Görgey a Miskolc-Tokaj-Debrecen kerülő útat választotta. Görgey nagy siratéga volt és ekkor is sikerült a tokaji átjárót Paskievics előrenyomuló orosz hadereje elől magának biztosítani és seregét a Tiszán átvezetni.

Paskievics Miskolc táján akart Görgey seregével megütközni, de miután számítását Görgey keresztül húzta, Paskievics július 26-án délelőtt 2 hadtesttel átkelt a Tiszán. Mikor Görgey erről Nyíregyházán értesült, megváltoztatta eredeti tervét. Az eredetileg kijelölt Debrecen-Derecske vonal helyett a távolabb eső Nagyálló-Kismarja vonalat választotta levonulásra, a debreceni útra pedig Nagy Sándort küldte ki a honvéd hadsereg zömének védelmére. Az újabb kutatások megértesítik azt a tényt, hogy Nagy Sándor azt a parancsot kapta, hogy ne bocsátkozzék ütközetbe, hanem a túlnyomó orosz erő elől térjen ki, vagy a főszerepbe, vagy ha tud délre.

Nagy Sándor a honvéd oldalvétel képező seregével augusztus 2-án hajnalban 2-3 óra között érkezett Debrecen alá. Itt magához vette Korponay ezredes tisztafüredi különítményét és a város nyugati oldalán csatarendőre állott. Reggel 8 órakor Görgeytől azt az újabb parancsot kapta Nagy Sándor, hogy az előretörő ellenséget tartóztassa fel.

Az orosz haderő délután 2 órakor megáradta a magyar vonalat. Rendkívül hősiességgel harcolt a kis honvédsereg, különösen a tüzérség működött félelmetesen, de végül is a túlerő győzött, a csata elvesztett.

2000 honvéd maradt a csatatéren. Délután 2 órától 5 óráig tartotta a maroknyi honvédsereg a frontot, de mikor a jobbszárny összeomlott, ezzel megpecsételődött a csata sorsa is.

A csata lefolyása általában ismeretes. Sokáig azonban tisztázatlan volt Görgey szerepe. Görgey ellen vádait hozták fel, hogy a debreceni csata idején Vámospérsen tartózkodott és nem jött seregével Nagy Sándor segítségére. Az újabb történelmi kutatás ezt a vádat nem erősíti meg, bár kétségtelen, hogy Görgey és Nagy Sándor között ellentétek voltak. A Görgey-elleni vád is erre az ellentétre támaszkodik, pedig a debreceni csata tulajdonképpen titka az a bizonyos „reggeli parancs”, melyről a szakirodalom és a memoárírók sokat foglalkoztak. A látszat Görgey ellen szólt, mert a parancs alapján ő vetette bele Nagy Sándor hadtestét a harcba és így a pusztulásba. Azok, akik Görgey ellen vádakat hoztak fel, ebben a reggeli parancsban látják bizonyosságát. Görgey rosszakaratának. Viszont a Görgey-pártiak és magának Görgeynek az őse, Szabó István, a nyíregyházi parancsra hivatkoztak csupán, amely, mint emittettük, az oroszok elől való kitérésre utasította Nagy Sándort. Görgey ma-

ga sohasem szölt egy szót sem a reggeli parancsról, így tehát ekörül forog a debreceni csata rejtélye. Különben maga a parancs írott szövege elveszett.

Mióta a bécsi hadilevéltár megnyitotta a kutatás számára, egy kiváló magyar hadtörténész, ottani kutatása során olyan adatokra bukkant, melyek megvilágítják látszanak a debreceni csata titokzatos pontját. Az illető hadtörténész megtalálta Pongrácz Istvánnak, Nagy Sándor vezérkari főnökének 1849 augusztus 1-én Hadházzól keltett és Görgeyhez küldött jelentését, amelyben azt jelenti, hogy 10-15.000 főnyi orosz erő közeledik Balmazújváros felől, kívánatos volna, ha az első hadtest, Nagy Sándor hadteste parancsot kapna az ütközetre.

A bekövetkezett világhosszánál, most már bizonyos, hogy Pongrácz jelentése tévedésen alapult és ez magyaráz meg mindent. Nemcsak 10-15 ezer főnyi orosz erő közeledett, hanem Paskievics haderejének zöme. Most már orosz hivatalos adatok alapján tudjuk, hogy Paskievics hadereje 60 ezer fő volt és 200-220 ágyúval rendelkezett. Viszont Nagy Sándor első hadteste a Görgey-család levéltárában levő harcrend szerint, 9500 embert és 43 ágyút számlált. Hozzájuk csatlakozott Korponay ezredes 3200 emberrel, akik közül azonban csak 1100 volt fegyveres. Tehát hat és fél, hétszeres túlerő állt szemben Debrecen alatt a honvédséggel.

Eppen ebből a tényből kell megállapítani, hogy az 1849-i debreceni csata szomorú kimenetele ellenére is dicsőséges fegyvertény marad és méltó arra, hogy több mint 90 év távlatában is a mai magyar nemzedék esodálattal gondoljon rájuk.

A debreceni csata emlékünnepe a Hősök temetőjében

Ma, a debreceni csata évfordulóján a kegyeletes szokásnak megfelelően ünnepélyt rendeznek a Hősök temetőjében a hatóságok és társadalmi egyesületek bevonásával. Az ünnepély 9 órakor kezdődik. A gyülekezés nem a városokba elölről kezdődik, hanem a városban, nem lesz felvonulás sem. A temetőben gyülekeznek az ünnepélyen megjelenni akarók. Az ünnepélyt rendező a következő: A katonazenekar a Himnuszot adja elő, Martonfy Béla református tanító szaval, a Harmonia dalárda éneke után Hegyaljai Kiss Géza református lelkész ünnepi beszédet mond. A beszéd elhangzása után a megkoszorúzás következik. Elsőnek a honvédség koszorúját helyezik el, majd a város nevében dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, az egyetem nevében dr. Vasady Lajos egyetemi tanár helyezi el a koszorút és azután a társadalmi egyesületek kiküldöttei. Az ünnepélyt a Szózat zárja be.

Hatvan bősörményi sokgyermekes család telepítése

Hatvan arra érdemes, sokgyermekes családot telepítenek át Hajdúböszörményből a mosonmegyei Rónafőre, a földművelésügyi minisztérium határozata szerint. Az áttelepítendő családok közül 50 gazda, tíz pedig munkáscsalád lesz.

— Ellopták podgyászát a debreceni vonatban Hibján Endre hajdúböszörményi kereskedőnek. Hibján Bősörményből Debrecenbe jött mikor ki akart szállni a nagyállomáson, akkor vette észre, hogy a koffer eltűnt. A podgyászban 100 pengőt meghaladó értékben ruháknak volt. Hibján feljelentésére a debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

Gazdasági zavarok Romániában, Temesváron kenyérhiány

Temesvár, augusztus 1. Wart Péter alpolgármester és Prohászka Ede malomtulajdonos küldöttséggel megjelent Marta királyi helytartó előtt. Előadták, hogy Temesvár városát kenyérhiány fenyegeti. Temesvárot már csak két napra elegendő gabonamennyiség van és a földművelők nem hajlandók gabonát eladni, mert további áremelkedésre számítanak.

A helytartó telefonon szólította fel a bányási községek vezetőségét, hogy gabonaeladásra kényszerítsék a gazdákat. A helytartó utasítást adott, hogy az egyes gabonatermő községek azonnal küldjenek legalább 1-1 vagon búzát.

Egyébként Temes tartomány különböző szőlőtermő vidékeiről is külön küldöttség jelent meg Marta helytartó előtt és előadták, hogy a szőlőtermés ezidén a rossz időjárás miatt igen csekély lesz, úgyhogy még a kiadásokat sem fedezi. Felkérték a helytartót, járjon közbe a kormánynál, hogy a szőlőgazdákat ebben az évben a szokásos rendszer adón kívül az átalányilleték megfizetése alól is mentesítsék.

Bukarest, augusztus 1. A román kultuskormányzat újabb kicsinyes játékba kezdett. Amíg eddig Erdély kulturális elnyomására mindent elkövetett, most egyszerre két városnak is odaigért a Csernovicből menekült egyetemet. Részben

Brassónak tett ígéretet, részben pedig Temesvárral kezdett látszólagos tárgyalásokat az egyetem felállításának kérdésében.

A BUKARESTI TŐZSDÉN ESİK A PETROLEUM-RESZVÉNYEK ÁRA

Bukaresti jelentés szerint a petroleumszervevények ára rendkívül mértékben esik. Az Astra Romana vállalat részvényei, amelyek legalsóbb árúfolyama áprilisban 1250 lei volt, most 700 leire esett le. A Steaua Romana részvényeit áprilisban még 680 lei-jel jegyezték. Ma már csak 300 lei az értékük. A Condordia részvényeinek árúfolyama 675-ről 370 leire zuhant, a Creditul Minier részvényei 600 leiről 375-re, a Redevezta részvényei pedig 275 leiről 180 leire estek.

A román kormány a petroleum kiviteli díját 13 százalékról 20 százalékra emelte fel. A felemelt díjat mindkora a vásárló fizeti.

A ROMÁNOK ÁLLAMOSITANI AKARJAK AZ ERDŐGAZDASÁGOT

és ezért kisajátítják a magánkézben levő erdőterületeket. Észak-Bukovina elvesztésével nagy erdőségek kerültek orosz kézre és így érezhetővé vált a fahiány, mivel az erdőgazdálkodás nem volt észszerű.

A hatodik emeletről egymást átölelve ugrott le egy fiatal házaspár

Csütörtökön reggel Budapesten a Mátyás-téren az egyik bérház hatodik emeletéről a bérház köves udvarára ugrott le Várallyay Jenő 35 éves úgynök a feleségével Koppányi Erzsébettel. A szemtanúk szerint a férj és feleség egymást átölelve ugrott le a korlátot a mélységbe és még esés közben is fogták egymást. A közvetlen szettört tagokkal kerültek el és azonnal meghaltak.

A férj a házbeliek vallomása szerint

Olaszország tengeri hadereje

Olaszország, amely Angliával szemben máris fényes sikereket ért el a tengeren, papírforma szerint tengeri haderejében messze elmarad Anglia mögött. A tengerészeti évkönyvek legfrissebb kimutatása szerint Nagy-britannia hajóhadának ürtartalma 2.128.532 tonnát tesz ki, amivel szemben Olaszország csak 735.866 tonnát tud kimutatni. Az angol flotta tehát a rendelkezésre álló adatok szerint háromszor akkora, mint Olaszország hadiflottája. Ha azonban tekintetbe vesszük hogy a brit hajóhad több kőtelékre oszlik, így van távolkeleti raj, homefleet stb és van külön földközítengeri hajóraj is, úgy már egészen másképp alakulnak az erőviszonyok. Az olasz flottának főleg a földközítengeri brit hajórajt kell sakkbantartania. Ennek a feladatának mint a hadijelentésekből láthatjuk, az olasz flotta tökéletesen meg is felel. A dreadnaught-típusú nagy csatahajókról már a háború eddigi folyamán is bizonyonyult, hogy kevés hasznukat lehet venni. Az olaszok előre látták ezt a fejlődést s így ilyen tengeri monstrumok építésére nem is gondoltak. A csatahajók osztályában Olaszországnak négy egysége van, ezek mind háború előtt épült a később korszerűsített egységek. Közülük 24 ezer tonnásak, toronygyűzők 32 centiméteresek, ezenkívül megfelelő középtüzérséggel és léghárító utégekkel rendelkeznek. Sebességük, — mint ennél a típusnál lenni szokott — 27 csomó. Legértékesebb egységek az 1934 óta épült páncezosok, a Littorio, Vittorio, Veneto, Impero. Ezeket a háború előtt az építési program időrendjétől eltérően gyorsított ütemben építették meg, 35 ezer tonnásak, mindegyikben 9 darab 38 centiméteres és 12 darab 15 centiméteres ágyú van, továbbá kisebb kaliberű utégek, 3 katarpat, 3 repülőgép számára, százharmincezer lőerős turbina. Sebességük 30 csomó. Kétúton bevált modern egységek a Trento-raj és a Zara-raj cirkálói. Vízkiizzóképes-

ségük tízezer tonna, sebességük 32-35 csomó. Olaszország sok modern kis cirkálóval rendelkezik ezek mind ütőképes egységek. Az olasz flotta büszkeségei a torpedórombolók. Ezek alkotják a modern tengeri háború lovasságát. A mostani háborúban legtöbbet szerepeltek úgy a támadásban, mint a védekezésben. Olaszországnak van a legnagyobb és legmodernebb búvárhajóflottája, — amely a háború kitörésekor 133 egységből állt. Minden típus megtalálható itt: vannak óceánjáró, partvédő, aknarakó stb búvárhajók. Süllyedési képességben, ami igen fontos és hasznos tényező, az olasz búvárhajók tartják a világrekordot. 105-110 méterre tudnak lebujni a víz alá. 12 centiméteres ágyút, 4 géppuskát és 6 torpedóvetőcsövet visznek magukkal. Az olasz tengeri haderő legfrissebb egységei a „Mas”-ok. Nevüket a Memento audere semper kezdőbetűiből nyerte. Az egyik a Stefano Türr nevet viseli. Mind kicsiny, de gyors motoros naszádok és megjelenésük döntő jelentőségű volt a tengeri hadviselés taktikájában. Az olasz hajóhad technikai szempontból egészen elsőrendű, korszerű. De mint Bergamini tengernagy, az olasz Almanacco Navale bevezetésének végső következtetéseképpen megállapítja tévedés volna a technika mellett lebecsülni a tengerészek szellemét. Olaszország ezt nem hanyagolta el s az olasz haditengerészetnek úgy a tisztjeit, mint legénységét, olyan dinamikus faszta szellem hatja át, amely már eddig is számos dicsőséges haditetttel gazdagította a tengeri háború krónikáját.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Miért omlott össze a Népszövetség

Genf, augusztus 1. A Neue Zürcher Zeitung közli az United Press jelentését amely szerint hivatalos közlés tudtul adja, hogy a kinal kormány elrendelte a népszövetségi iródjának bezárását. Az iroda személyzete már visszaindult Kinába.

A Basler Nachrichten Avenol népszövetségi főtájtár lemondásával kapcsolatosan politikai szerkesztőjéről cikket közöl, amely szerint a Népszövetség összeomlásának oka, hogy sohasem folyamodott a népszövetségi alapokmány 19. cikkelyéhez. Emiatt a világbeke állandó veszedelmek voltak kitéve, míg a múlt ősszel teljesen fel nem borult. A Népszövetség maga, mint intézmény, nem volt bűnös. A 19. cikkely semmi beveteléről a felelősség Versailles terhelte.

Légi bomba elsüllyesztett egy angol torpedórombolót

London, augusztus 1. (Reuter) A tengernagy hivatalos sajnálattal közli, hogy a Delight torpedóromboló ellenséges légitámadás következtében megsérült és elsüllyedt.

A Delight torpedórombolót az 1930 évi tengerészeti program keretében építették. Az 1375 tonnátartalmú torpedóromboló négy darab 4.7 hüvelykes ágyúval, hat más kisebb öblös ágyúval, nyolc 21 hüvelykes torpedócsővel volt felszerelve. Óránkénti gyorsasága 21 csomó volt. Személyzete 145 tisztből és közlegényből állott.

Német segédcsirkáló az Atlanti-óceán déli vizén

Rio de Janeiro, aug. 1. (Stefani.) A rio de janeiroi kikötőbe várják az Alcantara brit hajó érkezését. Az Alcantara az Atlanti-óceán déli részén csatát vívott egy német segédcsirkálóval és a harc során súlyos sérüléseket szenvedett.

Rio de Janeiro, aug. 1. Az Alcantara nevű angol csirkáló, amely ide befutott, súlyos sérülés nyomai láthatók. A német hadihajóval folytatott harcban a legénység két embere elesett, hét súlyosan és könnyebben megsebesült. A hadihajót egy partmenti arzenálban javítják.

Légítámadások

London, aug. 1. (Reuter.) A légügyi és belbiztonsági minisztérium jelenti:

Egy magános ellenséges repülőgép csütörtök délután nagy magasságban repülve a keleti partok felett behatolt Angliába és később Norvisre bombákat dobott le. A bombák a helyi iparban kárt tettek és néhány ember meghalt. — Egyébként az ellenséges légitámadások a csatorna felett csak néhány repülésre korlátozódtak. Egy vadászgépünk nem tért vissza járőrszolgálatából.

Berlin, aug. 1. (Német TL.) Az angol repülők július 30-án a kora reggeli órákban támadást intéztek Heidelberg ellen. Több bomba esett a lakónegyedekre s megrongáltak néhány házat. Egy polgári személy megsebesült.

Japán és az amerikai benzín

Tokió, aug. 1. A tengerészeti szótívó kijelentette, hogy az a körülmény, hogy az Egyesült Államok megtiltották a repülőgépek benzínkivitelét, egyáltalában nem befolyásolja a japán katonai hadműveleteket. Kijelentette továbbá, hogy bármilyen legyen ennek az elhatározásnak az oka, a japán-ellenes cselekmény, amelynek célja befolyást gyakorolni Japánra gazdasági téren, mivel az Egyesült Államok ilyen magatartást tanúsítanak, lehetséges, hogy nemzetközi visszahatáskeltés volt a céljuk és ez a visszahatás ezt a rendszabályt elő is fogja idézni.

Csányi László debreceni csatában elesett tüzérszázadosra vonatkozó adatokat kért a városi levéltártól a Hadtörténelmi Múzeum

A Hadtörténelmi Múzeumtól megkezdés éreztet a napokban dr. Csobán Endre városi főlevéltárnokhoz. A levélben közlik, hogy Csányi László tüzérszázadosról, aki a debreceni csatában hősiesség után elesett, tüzér egységet akarnak elnevezni. Kérte a Hadtörténelmi Múzeum Debrecen városi történelmi levéltárát, hogy Csányi Lászlóra vonatkozó minden adatot közöljön a

múzeummal. A Csányi László debreceni csatában való hősiességéről és haláláról vonatkozó adatok részletesen meg vannak írva Szűcs István „Debrecen története” c. művében és Csobán Endre főlevéltáros ezeket az adatokat a kiegészítő adatokkal együtt a Hadtörténelmi Múzeum rendelkezésére bocsátotta.

Debrecennek legtöbb a kiadása a magyar városok között a főváros után

Érdekes kimutatás jelent meg a vidéki városok anyagi helyzetéről. A tíz törvényhatósági jogú város közül egy sem tud 50 százaléknál kevesebb pótdadót dolgozni, a legtöbb városnál az a helyzet, hogy 70—80 százalék a pótdadó. Debrecen pótdadója is 80 százalék. Több város van, ahol a pótdadó megközelíti a száz százalékot, sőt két városban ezt jóval meg is haladja. Miskolcon jelenleg 97 százalék a községi pótdadó. Kecskeméten 105 százalék, Hódmezővásárhelyen ellenben 137 százalékos pótdadót kellett kivetni, hogy a nagy költségvetéshányt eltiintessék. Azelőtt Kiskunfélegyházán volt a legnagyobb pótdadó és Vásárhely csak a nyomában járt, most már Hódmezővásárhely szerezt meg ebben a tekintetben az első helyet 137 százalékos pótdadóval.

Igen érdekes a városok 1940. évi költségvetésében a kiadási és bevételi tételek összehasonlítása. Szeged ebben

a tekintetben Budapest után csupán a harmadik helye állalhatja magának, mert Debrecen után következik. A legtöbb szükséglete ugyanis Debrecennek van, itt az idei költségvetésben a kiadás 11.000.000 pengőben van előirányozva, míg ezzel szemben a bevételei 9.700.000 pengővel szerepel. Szeged város jelentősen kisebb költségvetési forgalmat ért el. Szeged 7.600.000 pengős kiadásával szemben a bevételei 6.400.000 pengőben van előirányozva.

Debrecen erős riválisa Szegednek nemcsak a lakosság számát tekintve, hanem a költségvetésnek összeállításában is arra mutat, hogy a rivális város nyomdokában van Szegednek, sőt sok tekintetben el is haladja. Elég kiemelkedni a debreceni költségvetésből azt az adatot, ahol ebben az évben építkezésre és közmunkákra 1.200.000 pengőt irányoztak elő. Ezzel szemben Szegeden ilyen jelentős tétel nem fordul elő az idei költségvetéselőirányzatban.

Egy nap a verebélyi 21. sz. Zrinyi Ilona női munkatáborban

A nap bontogatja már rózsaszínű palástját és ragyogó sugarával beárnyalozza a verebélyi polgári iskola öreg falait. A pajkos kis napsugár kíváncsian bekacsint az iskola udvarára. — Most megáll, megáll egy pillanatra és körüljárja azt a piros betűkkel kirakott mondatot, mely rövid bár s egyszerű, de mégis oly sok mindent rejt magában. Ez az egy mondat „Áldásos munkát”. A kis napsugár tovább halad, belopódzik ahol a munkaszolgálatos lányok még javában alusznak. De mi ez? Most hirtelen megtorpan a kis napsugár egy erőteljes hang beküldésére a munkatáborosok számára a legkellemetlenebb szót „ébresztő”. A napos volt. 5 óra van. Erre mint egy szorgalmas hangyaboly, nyüzsgőni kezd a tábor. Az előbb még nyugodtan alvó lányok pillanatok alatt tornaruhába bujnak és futnak. A táborzászló elé tornáznak. Egy 10—15 perces reggeli frissítő gyakorlat után a kis kerek kút lesz a legnépszerűbb a tábor területén. Ugyanis egymásután 40 erős leánykez húz magának a mosakodáshoz finom friss, hideg vizet. A kis napsugár most elhatározza, hogy bizony meg akar győződni arról, hogy tulajdonképpen mi is hát az a munkatábor, mi ennek a célja és mit csinálnak egész nap a kisasszonyok. 6 óra van. Minden leány felöltözött szép kis munkaruhájába. A piros, fehér, zöld ruha jelképezi a magyar nemzeti színt és így a verőfényes reggeli nap sugaraiiban minden leány arcáról le lehet olvasni, hogy ő dolgozni akar egy szebb jövőért és főleg a régi nagy hazánk visszaszerzéséért. A munkaszolgálatosok a táborzászló előtt vonalban sorakoznak. Vajjon ki lehet az a szép magas nő, aki erre tart, tűnődik magában a kis napfénybarátunk. Vigyázz!!! Hangzik ajkáról, mire mindenki feszese vigyázza áll. Imához! Erre 40 lelkes magyar leány ajkáról száll az Egke Urához a reggeli fohász. Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában. — Oszolj. — Mire mindenki elfoglalja helyét az asztalnál. Reggeliznek, állapítja meg a kis naptűndér s végre arra is rájött, hogy ki az a rokonszenves magas nő nem lehet más, csak a táborvezető. Féltét. A leányok munkába indulnak. Az egyik a mezőre megy markot szedni, a másik szőlőt kötözni igyekszik, a legtöbbben pedig egy kis ház felé tartanak, ahol 3, 4, sőt 5 éves kis gyermek várja a for-

rón szeretett kisasszonykáját. Az édesanya a legtöbb helyen már nincsen odahaza, kiment a mezőre a férjével dolgozni. Gyűjtik a búzakeresztet, az áldott magyar életet.

A kis napsugár másnap nem győzött eleget beszélni a kis testvérkének a verebélyi női munkatáborról. Mégis röviden talán ezt mondta: Gyerekek, nem bántam meg, hogy egy napot ott töltöttem közöttük, mert most már látom, hogy azokhoz a leányokhoz méltó az „Áldásos munkát” köszönet, mert valóban áldás kíséri azt a munkát, amit az országépítés érdekében kifejtetek. — Minden igyekezetekkel, szívük minden szeretetével és melegével lehalolnak a szegény egyszerű munkás néphez, magukhoz ölelik s megfogják a kérges tenyereket, mert azt akarják elérni, hogy ez a kézzelírás örökké tartson, hogy város és falu népe egyformán szeressék egymást és ebből a közfoglaltságból és minden magyar szív piszkálól szikrájából nagy láng legyen, mely csak egy célért lángoljon, Nagy-Magyarország talpraállásáért.

Áldásos munkát!

Kovács Katalin munkaszolgálatos.

Laval Párisba utazott

Milánó, aug. 1. Laval helyettes miniszterelnök szerdán este Párisba utazott — jelenti a „Corriere della Sera” Vichyből.

Ugyancsak a „Corriere della Sera” jelentése szerint a la Fond tábornokot az államfő helyettes vezérkari főnökké nevezte ki.

A törökországi földrengésnek 400 halálos áldozata van

Milánói jelentés szerint a törökországi földrengésnek 400 halálos áldozata van és elpusztult a földrengés sújtotta vidéken az egész állatállomány. A lakosság ugyanis a tavalyi földrengés óta az állatokat nagy földalatti üregekben helyezte el és ott tartotta mint istállóban. Ezek az üregek beomlottak és maguk alá temették az állatokat.

Elutaztak a kárpátaljai tanítók

A tegnapi napon befejeződött a kárpátaljai tanítók és tanítónők második csoportjának továbbképző tanfolyama. Az utolsó előadások elhangzása után a ruszin tanítók és tanítónők megkoszorúzták a Hősök Emlékművét, majd búcsúünnepélyen vettek részt. Ezen az ünnepélyen Stupár Ferenc önkormányzati igazgató-tanító szép beszédben köszöntötte meg a Debrecenben tapasztalt meleg vendégszeretetet maga, valamint társai nevében fogadalmat tett, hogy a ruszin gyermekeket jó magyaroknak fogják nevelni, hogy teljes lélekkel dolgozzanak Nagy-Magyarország feltámadásáért.

Csütörtökön délelőtt Kacsó Lajos dr. a tanfolyam vezetője és Bendák Gyula tanfelügyelő kiosztották a továbbképző tanfolyam bizonyítványait a hallgatóknak. A kárpátaljai tanítók s tanítónők százötven tagú csoportja csütörtökön hazautazott Debrecenből.

Többtermelési versenyek

Olaszországban már régebben igen népszerűek a gabonatermelési versenyek. Ezeknek a versenyeknek az a céljuk, hogy biztosítsák az önellátást és fokozzák a termelést.

Minden esztendőben országos ünnepség keretében osztják ki a gabonatermelési verseny győztesének a kintünetéseket.

A legújabb hírek szerint Magyarországon is bevezetik a termelési versenyeket. Járásonként, megyénként és a mezőgazdasági kamarák területén tartják majd a gabonatermelési versenyeket s a bíráló bizottság bejárja a termelési versenyben résztvevő gazdák földjét. Pontozással állapítja meg azt a fokot, amelyet a termelő elért.

A földművelésügyi minisztérium reméli, hogy a többtermelési akció nagy megértésre talál a gazdák körében is.

Az akcióban a gazdák több csoportban vennének részt és mindazok a tényezők elbírálás alá kerülnek, melyek a termelés színvonalának emelése, a korszerű gazdálkodás és a többtermelés szempontjából figyelembe jöhetnek.

A windsori herceg hajóra szállt

Newyork, aug. 1. Az American Export Lyne hajózási társaság jelentette, hogy a windsori hercegi pár Lisszabonban felszállt az Exalider hajó fedélzetére. A hajó nemsokára elindul.

Időjárás

Hazánkban egyre tart a hideg levegő beáramlása és így még mindig nem tud az évszaknak megfelelő meleg időjárás kialakulni.

Jóslás: Mérsékelt északnyugati, északi szél, újabb felhőátvonulások, több helyen kisebb eső, esetleg zivatar, hőmérséklet kissé emelkedik.

— Rum helyett festett vizet árult a nyiregyházi piacon Grün Dezső debreceni vásári kereskedő és Farkas Sándor nyiregyházi kömvésség. Liteser üvegekben szépen ledugaszolva, hangzatos címkékkel hozták forgalomba, literenként 3—4 pengőért az ál-rumot, amiben a vizsgálat megállapítása szerint szesznek, rumnak nyoma sem volt. Közönséges kútvízet festettek meg rumszínű festékkel. Mindkettőjüket beakaszták az ügyészségre.

— Egészséges fogakat húzott ki a morénylő fogtechnikus. A csalásnak különös fajtáját eszelte ki Hölgye László fogtechnikus, aki nemrég szabadult ki a börtönből. Megtudta, hogy kik szorulnak fogkezelésre, megjelent lakásukon s rábeszélte őket, hogy saját otthonukban végeztessék el a fogorvosi munkát. Kijelentette, hogy lényegesen olcsóbban fogja azt megcsinálni. Egyik áldozatának hét fogát húzta ki azzal, hogy porcellánt és aranyhídat fog készíteni. — Pénzt is vett fel, de nem jelentkezett, a másik áldozatának kilenc fogát húzta ki — köztük egészséges fogakat is — csak azért, hogy minél több pénzt szedhessen ki hűdkészítés céljából. A törvényes család büntetésében és kuruzslás vádjában mondta ki bűnösnek a rovtomult fogtechnikusot a egyévi börtönrre ítélte.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg ucca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára békélnap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július
27-én reggel 8-tól, aug. 3. reggel 8-ig:
„Megváltó” Plac ucca 18., telefon:
14-69. sz. — „Muraközy” Plac ucca
72. sz., telefon: 13-30. — „Bocskay”
Cegléd ucca 22. telefon: 29-14. —
„Csokonay”, Mester ucca 43., telefon:
10-15. szám. — „Árpád fejedelem”
Csapókert, Jánossy ucca 44. szám.

Nagyvárad

Emlékeim városa: Várad!
Mikor öleltek újra át?
Mikor köszöntöd ismerősöd
A pajkos, régi cimborát?

Emlékeim városa: Várad!
Szívemmel most is összeforrt
Ott valahol a drága „Réten”
Egy gesztenyefás uccasor...

Egy kitárt ablak, szőke fej,
Csillagölelte halk mesék,
S elválásunk nehéz percén:
A szelid körösparti kép.

Emlékeim városa: Várad!
Érzem, hogy nemsoká megyek,
Még könnyezve átölelni
Folyd és ismerős hegyed!
Dr Boros Jenő.

— A hős halálát halt magyar or-
vosok emlékművét a Gellérthegy
oldalában állítják fel és az ősz fo-
lyamán lepezik le. Az emlékművet
Hervai János szobrászművész alkot-
ta meg.

— Átadta a város a színházat
Beleznay Unger István főrektor-
nak. Az átadásnál a város részéről
dr Kupinszky Sándor tanácsnok és
dr Szalassy Gyula, a színházról
pedig Beleznay Unger István igaz-
gató és Simon titkár jelentek meg.

— Sopron a város főterén dísz-
sírhelyre temettet két hős felkelőt.
Az ágfalvi csata 19. évfordulóján,
szepember 8-án helyezik végső
nyugalomra a történelmi hangul-
latú soproni Városház téren, az ősi
csücsíves templom tövébe. Széche-
nyi Elemér tartalékos zászlós és
Mahacsék Gyula tartalékos had-
apród hamvait. Mindketten a sop-
roni főiskola hallgatóiként léptek
annak idején a szabadesapatok so-
raiba s az ágfalvi diadalmas ütkö-
zetben estek el. A két hős halott
eddig a soproni Szent Mihály-tem-
etőben pihent s most a város szí-
vében helyezik esontjaikat művészi
síremlék alá a megmentett Sopron,
nagyszabású kegyeleti ünnep kere-
tében.

— A román gazdasági körök 600
millió leire becsülik azt a kárt,
melyet a marhaállományban a bö-
gölyök okoztak. Elrendelték, hogy
a bögölyök esipésétől gyötört álla-
tokat állatorvosi kezelés alá kell
adni.

— Egy olasz uccaspró feleségé-
nek három fiúgyermeké született.
Az anya és három fia jól érzik ma-
gukat, Mussolini ezer lírát küldött
jókívánásaival a hármas ikrek
anyjának.

— A Magyar-Német Társaság-
nak folyóirata, az „Ungarn” meg-
jelent Pukánszky Béla szerkeszté-
sében. A folyóiratban a magyar
irodalom legjobbjaitól olvasha-
tunk. A bevezetőt Tasnády Nagy
Nagy András, a képviselőház elnö-
ke írta.

— Epilepsziás rohamában belezuhant
a biharkeresztesi határban egy csator-
na vizében Sütő Sándor 21 éves nap-
számos. A közelben nem volt senki és
így a súlyos beteg ember megfulladt a
vizben. A debreceni ügyészség megad-
ta a temetési engedélyt.

x Figyelem Monoki Mihály festő
mester lakását 1-től Könyök-utca 4. sz.
alá helyezte át.

x Dr Epstein Sándor belgyógyász
rendelését ismét megkezdte. — Piac-
utca 59.

— A MÁV nyugdíjasok asztaltársasá-
ga, folyó hó harmadján, szombaton
este hét órakor tartja összejövetelét
Hunyadi ucca 9. szám alatt.

x Naményi Gyorsíró Iskola átköltö-
zött Batthyány ucca 1. szám alá. — Uj
tanfolyamok.

— Másfél millió hadifogoly dol-
gozik Németországban. A német
mezőgazdaságban és iparban igen
sok hadifogoly dolgozik. A kimu-
tatás szerint több mint másfél mil-
lió hadifogoly dolgozik. A lengyel
hadifoglyok száma 900.000 és ezek
nek 90 százaléka mezőgazdaság-
ban helyezkedett el. A nyugati
hadszintér foglyaiból 250.000 kerül
beosztásra, de ezek már főleg ipari
üzemekben. Hitler kegyelmi intéz-
kedése folytán sok hadifoglyot fel-
szabadítottak a hadifogság állapo-
tából és ezek mint polgári munka-
erők dolgoznak.

— A windsori herceg és felesége
útban van Amerika felé az Excali-
ber hajón. Az utasok névjegyzéke-
ben úgy szerepelnek, mint „Wood
kapitány és neje.”

— A két francia terület között a
postaforgalom tilos. A telefon- és
sürgönyforgalom is megszünt aug-
elsejével. A németek által meg-
szállt francia területtel így nem
tudnak posta útján érintkezni.

— Németországban a háború ki-
törése óta 185.000 ügynevezett há-
borús házasságot kötöttek. A há-
zasságkötések száma egyre emel-
kedik a birodalomban és ez év első
negyedében 240.000-nél több háza-
ságot kötöttek.

— Az Orient Rádió, mely a ro-
mán felhivatalos távirati iroda,
augusztus elsejével elbojasította a
zsidó törvény értelmében zsidó al-
kalmazottait. A rendelkezés 15 uj-
ságrót érint.

— A Nagynémetbirodalomban 73
rádióleadó állomás működik és
csak ezeknek a leadását szabad
hallgatni. A többi állomások kül-
földiek és hallgatásuk tilos.

— Kína a népszövetségi irodáját
feladta és az iroda személyzete
már visszaindult Kínába.

— A debreceni nyomozhatóságnak
átadtak egy darab hamis pengőst, me-
lyet Debrecenben találtak. A hamisít-
vány ügyében megindult a kutatás a
készítők és a forgalombahozók kézreke-
ritésére.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta
kétüzenet bevált háziser, megrögzött
székrekedésnél és annak mindenféle ká-
ros következményeinél, biztos, enyhe é
gyorsan ható, természetes hashajtó,
mely számos betegségnél az emésztést
javítja és az étvágyat fokozza. Kérde-
zze meg orvosát!

— Gibraltár legnagyobb vesze-
delmét nem az ellenséges ágyúk
tüze jelenti, hanem a vízhiány. Az
erődben ugyanis csak nagy víztar-
tályokból szerzik be a vizet, mivel
kút és patak nincs. Vízet nem ad-
nak a gibraltári sziklák. Ha el-
pusztítják a bombázások a víztar-
tályokat, az erőd legénysége kény-
telen lesz megadni magát a víz-
hiány miatt.

— Egy veszettkutya megmárt
száz spanyol falangista ifjút, Mad-
ridból jelentik: Veldespanes piac-
terén egy veszett kutya több mint
száz embert — valamennyi a Fal-
ange ifjúsági csoportjának tagja
— megtámadott és megharapott.
Valamennyiüket azonnal beoltot-
ták és orvosi kezelés alá vették.

— Románia feloszlatta a new-
yorki, buenos airesi és stockholmi
állandó kereskedelmi küldöttségeit
és az ottani tisztviselőket haladé-
ktalanul visszahívta. Állítólag a ke-
reskedelmi küldöttségek „nem szol-
gálták mindig az ország érdekeit”.

— A resicai vasművek igazgató-
ságába bevalasztották Göring biro-
dalmi miniszter fivérét, Göring
Albertet és Schmidt Guido volt
osztrák külügyminisztert

— A bécsi egyetemen doktorrá
avatták Henry C. Citler amerikai
állampolgárt, aki 79 éves és 21-
szeres nagyapa. Az öreg amerikai
tanult már Párisban, Berlinben és
1934 óta Bécsben folytatta tanul-
mányait, amíg most elnyerte a
doktori címet.

— Hatszázötven éves jubileumát
ünnepli a svájci államszövetség és
ebből az alkalomból nagy beszédet
mondott a svájci hadsereg főpa-
rancsnoka. Az államszövetséget
1291 augusztus elsején alapították
meg a rütti mezőn.

— Három világrésszel szünetel
a légi postaforgalom a háború
miatt. A rendkívüli világpolitikai
események egészen átfomlalták az
öt világréssz közvetett érintkezését
és lényeges változást idéztek elő a
postaforgalomban. Magyarorszá-
gon Európának újszólván vala-
mennyi részére belvesznek levelet,
kivéve Belgium és Franciaország
megszállt tartományait és váro-
sait. Csomagot az európai országok
közül Franciaországba, Belgium-
ba, Hollandiába, Spanyolországba,
Portugáliába és Oroszországba
nem továbbít a magyar posta.
Ázsiával, Afrikával és Ausztráliá-
val szünetel a légi postaforgalom.
Amerikával zavartalan a posta-
összeköttetés. Táviratot fel lehet
adni minden európai országba.

— Önként jelentkeznek többen az
egyesületben azok, akik ellen körözö-
velet adtak ki, vagy akik nem jelent-
keztek kellő időben büntetésük letölté-
sére és ismeretlen helyen tartózkodva,
az újabb idézést nem tudták részükre
kikézsíteni. Az önként jelentkezések
oka abban keresendő, hogy az utóbbi
időkben tartott erélyes razzizák során
többen kézrekerültek már s a még sza-
badon maradtak jobbnak látták, ha önk-
ként jelentkeznek, mert igitis kézreke-
rülnek hamarosan.

— Eltűnt egy debreceni kisdíák. —
Steier Zoltán debreceni kereskedő be-
jelentette a rendőrségen, hogy Viktor ne-
vű 13 éves kisdíák még július hó 24-én
nyomtalanul eltűnt hazulról és azóta
nem is jelentkezett. Az aggódó szülők
keresték a rokonoknál, vidéki ismerő-
süknél, de sehol sem találták. Az eltűnt
gyerek 140 cm. magas, sovány, haja
gesztenyebarna.

— Súlyosan megsértette egy drót
altestén, amikor át akart lépni egy ár-
kot Molnár László 16 éves Barczasá-
utca 5. szám alatti lakost a városi tég-
lagyárban. A sérülést a mentők beko-
tították és a sebészeti klinikára szállítot-
ták.

— Az Egyházkerület cézvi rendes
közgyűlését november 27. és 28. nap-
jain tartja. Megelőzőleg a terv szerint
november 11-én d. e. középiskolai tan-
ügyi bizottságot, 11-én d. u. missziói
bizottságot, 12-én d. e. kollégiumi
igazgatótanácsot, d. u. egyházkerületi
pénzügyi bizottságot, 13-án d. e. ne-
jiskolai tanügyi bizottságot, 26-án d. e.
a közgyűlést megelőző egyházkerületi
bíróági ülést, délután pedig esperes-
gondnoki értekezletet tartanak.

— A Bodnár Lajos zenetanár halá-
lával megüresedett állásra pályázatot
hirdet a Debreceni Református Kollé-
gium Igazgató-tanácsa. A pályázatot
liceumi és tanítóképző intézeti ének-
és zenetanári állásra írták ki. Az állás
rendes, esetleg helyettes tanárral nyer
betöltést. Pályázhatnak református va-
lóságú ének- és zeneszakos tanítóképző-
intézeti képesítésű tanárok. Kelhoen
felszerelt pályázati kérvények a Kollé-
gium Igazgatótanácsához címezve a
Tanítóképzőintézet igazgatóságához
nyújtandók be.

— Az Országos Református Lelkés-
egyesület és az Országos Prezbiteri
Szövetség szokásos évi konferenciáját,
közgyűlését, illetve nagygyűlését au-
gusztus hó 21—26. napjain tartja Ko-
márom városában. Erkezés augusztus
21-én, ORLE-konferencia 22—23. na-
pokon (ugyanekkor lelkésznek kon-
ferenciája, ORJO-közgyűlés, vallásokta-
tó-lelkészek és segédlelkészek konte-
renciája is), 24-én d. e. ORLE-közgyű-
lés, 25-én d. e. ORPSz nagygyűlés,
d. u. kálvineumi műsoros délután.

Szédarabol a vonat egy nyugai- mazott ezredesi

Budapest határában, a Soroksári
út közelében a vasúti pályán egy
szétronsolt testű férfit találtak. A
holttest a vágányok mentén volt,
ahová a kerekek lesodorták. A
vizsgálat megállapította, hogy a
haláragazolt férfi Kalinka Marjai
János 60 éves nyugalmazott ezre-
des. Az elmúlt éjszaka vetette ma-
gát a vonat elé. Zsebében több bü-
csülevelet találtak, melyben beje-
lentette öngyilkosságát. Az utóbbi
időben nagyon ideges volt, elkerül-
te a barátait és teljesen visszavo-
nult életet élt.

— Ugy gyomorszájon vágta, hogy
elájult haragosa Berecz József 19 éves
Szent Mihály-utca 19. szám alatti la-
kost munka közben. A mentők eszme-
ltre térítették és kivitték a sebészeti
klinikára.

— Későn sült el a mozsár — súlyos
szerencsétlenséget okozott. Régi szo-
kás Szentesen, hogy az Anna-napi bú-
csún minden órában és óranegyedben
ágyúlóvést adnak a plébánia mögötti
térsegen. Így volt ez a mostani búcsún
is. A régi mozsarat kezelő Kiss Ferenc
48 esztendő napszakos súlyos hale-
sért érte. A mozsár nem akart elszűlni,
ezért az égő kanóccal a kezében pisz-
kálni kezdte a puskaport. A kanóc a
puskaporhoz érhetett, mert nagy deto-
nációval elsült a mozsár és a kicsa-
pódó lángok mellén, arcán súlyosan
megsebesítették Kiss Ferencet, akit
másod- és elsőfokú égési sebekkel a
kórházba szállították.

— A debreceni református egyház
missziói bizottsága nagyszabású leány-
konferenciát tervezett augusztus 9—
18. között Debrecenben, a Nagyerdőn,
a Diakonisszaintézetben. A konferen-
ciát megtartják; de a változott körü-
lmények között szűkebb keretek kö-
zött.

— Eléggett a termés. Békéscsaba ha-
tárában tegnap délelőtt nagy tűz pusztí-
tott. Adamik Pál kismegyei tanyáján
kigyulladt egy kazal árpa. A láng po-
lanatok alatt tovatert s a lángnyel-
vek hamarosan átcsaptak a cséplőgé-
pekre is, amely szintén a tűz martalé-
ka lett. A becslés szerint mintegy 125
kereszt búza és 25 kereszt árpa sem-
misült meg.

— Arusíthatnak-e újságot a tra-
fikosok? A Dohánykísérő Or-
szágos szövetségének legutóbbi vá-
lasztmányi ülésén, amelyen Usetty
Béla volt országgyűlési képviselő
elnökölt, az egyik dohánykísérő be-
jelentette, hogy üzletében megje-
lent egy rendőr és az újságárúsítá-
si engedély felmutatását kérte. A
választmány megállapította, hogy a
dohánykísérőknek nincs szük-
ségük újságárúsítási engedélyre,
ilyennel nem is rendelkeznek és el-
határozta, hogy amennyiben ezek
az esetek megismétlődnének, fel-
terjesztéssel fordul illetékes ható-
sághoz.

— Nikotinból főzött teával mér-
gezte meg magát, Tonáczy Jó-
zsefné mezőkovácsházi asszony
régebben betegeskedett. Betegsége
feletti elkeseredésében többször
foglalkozott öngyilkossági szán-
dékkal. Vasárnap délután nyers
nikotint főzött s a főzetet teagyán-
tán megitta. Mire segítségére
siettek, meghalt.

Reggeli

Magyarország

A magyar család lapja!

Gyászroval

Bartha Károly 18. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás Sárosi uca 14. Temetését: Bartha vállalata végzi, püspöki palota.

Lazányi Ferenc 72. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. — Lakás: Bendeguz-tér 4. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Rácskai Jancsika temetése szombaton délután lesz a Köztemető alogorából. Csurka temetkezés rendezésében.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kapás József csendőrtörzsőrmester, Bujdosó uca 13. Leány Ildikó. Krausz Jenő gépkocsi vezető, Zsák uca 3. fiú Ottó. Kajdi Lajos kovácsmester, Cseri uca 3. leány Jullánna. Balogh István ny. MÁV altiszt, Keresztési uca 20. fiú Miklós. Deczki Lajos nyomdamunkás, leány Juliánna. — Kiss István lakatossegéd, Kinizsi uca 75. szám, leány Irén. Lakatos Béla gégezőkővác, Kuruc uca 62. fiú István. Lovász Imre ny. honv. tiszthelyettes, Sáránd, fiú Imre. Nagy János földműves, Plac dűlő 8. leány Mária. Csóka Lajos munkás, Bethlen uca 5. fiú Tibor. Nagy János cseléd, Elep 45. fiú Lajos. Böszörményi István csizmadiamester, Dorottya uca 1., fiú István. Dobai Ferenc raktármunkás, Bátor uca 13. sz. leány Mária. Balogh Endre kárpitos segéd, Hunyadi uca 17. leány Ilona. Varga Sándor napszámos, Veres uca 21. I. Iona. dr. Tazonyi Gáspár orvos, Mezőkeresztes, fiú Edömér. Kovács Gyula kömüvessegéd, H. Szoboszló, fiú Lajos. Alibán István kereskedelmi alkalmazott, Virág uca 46. fiú Andor. Szűcs Gyula cipész, Erzsébet uca 26. leány Erzsébet. Veress István MÁV áll. kezelő, Haláp 93. fiú Mátyás. Tóth Gy. kovácssegéd, Halasi uca 36. leány Erzsébet. Nagy Gy. Lajos földműves Búdszentmihály, fiú Miklós. Sári János napszámos, Rákóczi uca 533. Bagamér fiú László. Nagy István asztalossegéd, Bercsényi uca 20., leány Katalin. — Mautvai István államépítészeti hivatalnok, fiú István. Banasi János Pósa uca 38. leány Ilona.

Röjgyzések: Gál Imre napszámos—Harvilla Ilona, Böszörményi út 85. Vajdics János Nyíregyháza—Dávid Lujza, Könyök uca 6. szám.

Házasságkötések: Szántó József géplakos, Bercsényi uca 15.—Izsák Malvin, Csillag uca 8. Kiss Ferenc napszámos, Püspökládány—Komlósi Juliánna, Nagyszalonta uca 8. Fisch Bernát borkereskedő, Hatvan uca 50.—Groszmann Ibolya ugyanott. Kenderes Ignác munkafelügyelő, Tegez uca 44.—Kalmár Etelka ugyanott. Elek Endre műszerész, József kir. herceg uca 24.—Bencs Erzsébet ugyanott.

Halálozások: Veres Andrásné ref. 52. éves, Uszó uca 16. özv. Szabó Mihályné gk. 71. éves, Szappanos uca 8. Komor Zsuzsanna ref. 5 hónapos, Pesti u. 4. szám. ifj. Farkas György gk. 18 hónapos, Urréte uca 22. Máthé Irén rk. 20 éves, Csokonai uca 44. Kovács Sándor ref. 6 hónapos, Uj uca 23. ifj. Bura György ref. 17 éves, Pesti uca 57. Rác László állampénztári tanácsos ref. 54. éves, Margit uca 12. Örsi Ilona ref. 4 hónapos, Diófa uca 21. Janitor István ref. 3 hónapos, Józsa. özv. Major Péterné ref. 79 éves, Tóth Árpád uca 12. szám. Bartha Katalin ref. 18. éves, Sárosi uca 14. szám.

— Véletlenül agyonlőtte magát. Marcaliból jelentik: Traub Herman 36 éves mernyeszentmiklósi uradalmi erdész hazafelé menet felkérkedett egy kocsira. A szerker oldalára ült, töltött puskáját tőrdé közé véve, vállához támasztotta és olvasni kezdett. A fegyver egy zökkenőnél elsült és a sörétek az erdész jobb hónalját teljesen széttronsolták. Mire a segítség megérkezett a szerencsétlen férfi elvérzett.

— Elégették Cox hamvait. A Reuter troda tokiói szerkesztőjének, Coxnak a hamvait szerdán a krematóriumban elégették. Mint ismeretes, Coxot néhány nappal ezelőtti kémkedés gyanúja miatt őrizetbe vették. Az angol újságíró egy óvatlan percben levette magát a foház emeletéről. A hamvait tartalmazó urnát Angliába szállítják.

— Most ünnepelte kilencvenedik születésnapját a német császárság kiállításának utolsó, még élő szemtanója. Paul Kleiber nyugalmazott vasúti főtitkár ez az utolsó szemtanú, aki ott volt 1871 január 18-án Versaillesben, amikor a tükörteremben kimondták az új német császárság megalapítását a győzelmes franciaországi hadjárat befejezése után. Kleiber mint önkéntes tizedes jutott el a porosz megszálló csapatokkal Versaillesbe és aközül az 1500 ember közül, aki ezen a történelmi nevezetességű ünnepségen részt vett, már csak egyedül ő van életben.

— Negyven halott egy sínautobusz és egy tehervonat összeütközésénél. Akron (Ohio) államban egy vízses közlekedésben, egy sínautobusz az egyvágnányos vasúti vonal kanyarulatában összeütközött egy tehervonattal. A sínautobusz negyvenegy utasa meghalt.

— Egy lelenclányból milliommósú lett. Rómából jelentik: Tizenkét évvel ezelőtt egy gyermektelen férj kopoztatott a nápolyi Szepőlten Fogantatás zárdá kapuján és a Routából egy lelenygyermekért. A kolostor egy teketeszemből leánykát adott át a kértmezőnek. Tina volt a neve és később sem tudott semmit szüleitől. Most azonban a 14 éves leányka váratlanul visszakapta a szüleit. Nápolyban ugyanis nemrég meghalt egy gazdag patricius, aki végredeleltéleg Tinára hagyta egész vagyonát, amely többmillió lírából áll. Ez a patricius volt a leányka apja. Végrendeletében intézkedett, hogy a leányt a legelőkelőbb nápolyi nevelőintézetben helyezték el.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Augusztus 2., este: Nótás kapitány. Augusztus 3., este: Cirkuszhercegnő. Augusztus 4., délután Nótás kapitány. Augusztus 4., este: Mosolyországa. A délutáni előadások 4., az esti előadások negyed 9 órakor kezdődnek.

Színházi iroda hírei:

Szessen megváltani jegyét a péntek esti megnyitó díszelőadásra (augusztus 2.), melyen Belezna Unger István színgazgató felléptével a régi idők egyik legszebb operettje kerül színre: Nótás kapitány. Ez érdeklődés annyira nagy, hogy könnyen megtörténhetik, nem kap már jegyet. Már pedig önnök is ott kell lenni, és ott kell lenni minden magyar embernek, hogy lelkeben együtt énekelje azt a feledhetetlen szép dalt „Átme-gyek a Királyhágón...”

A szezon egyik legkimagaslóbb eseménye lesz Szűcs Lászlónak, a m. kir. Operaház v. tagjának kétnapos vendégfellépte. A magyar klasszikus operettirodalom két legszebb művében lép fel a jónévi tenorista:

Szombaton, augusztus 3-án, este Kálmán Imre világhírű: Cirkuszhercegnőjében, — vasárnap este Lohár Ferenc: Mosolyországa-ban, mind a két operett elég nagy nevet szerzett már ahhoz, — hogy különösebb hozzáfűzni való már nem igen akad, mint csak az, mindenki felejthetetlen élményt fog átérni aki megnézi ezt a két darabot!

Hétfőn, augusztus ötödikén vendégszerepel a Nemzeti Színház tagja, Dayka Margit, a Rákóczi induló c. film híres főszereplője, a Csavargólyánban. Felemelt helyárok. Az előadás nevezetessége, hogy Dayka Margit még soha sem volt Debrecenben és most mindenkinek alkalmá lesz személyesen is látni a híres és kedves színésznőt!

DUNAI HAJÓSOK

Az Apolló mozgószínház megnyitó darabjával Jávor Pál első németnyelvű filmjét, a „Dunai hajósok”-at tűzte műsorra. A darab meséje érdekes s a kitérő ötleteken felépülő, mozgalmas rendezés mindvégig ébren tartja az érdeklődést. Egy dunai út során szerelem, halál, gyermekszületés, potyautas, bosszú és minden végigvonul a néző előtt. — Szébbnél-szebb tájképek váltogatják egymást. A darabnak nagy sikere lesz, amiben azonban főrésze van az elsőrangú szereplőgárdának. Az első németnyelvű szerepben remekel Jávor Pál mellett a kapitány alakját férfiasan, s komoly művészettel formáló Attila Hörbiger, a nagyszíri Oscar Sima, Halmai Tibor, Hilde Krahl aratnak nagy sikert. A kísérő műsor híradója és kultúrfilmje egyaránt elsőrangúak.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni tatusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje augusztus 2—9.: Pénteken este a Deák Ferenc uccában 6.45 órakor, a Kápolnás uccában 7 órakor, szombaton reggel mindkét templomban 5 órakor, este 8 órakor. Kőznapi reggel mindkét templomban negyed 7 órakor, este fél 8 órakor, vasárnap déli 12 órakor a Kápolnás uccában, este 7 órakor a Deák Ferenc uccában, csütörtökön este a Kápolnás uccában negyed 8 órakor. Rabbiság.

— A Ferencváros edzésbe kezdett. A kis KK döntő ügyében a román szövetség titkára egyébként Budapestre készül a terminus megbeszélése végett. A románok szeretnék mielőbb lejárni a döntőt, a Ferencvárosban is megvan a hajlandóság, mégis valószínűbb, hogy a rendkívüli viszonyok miatt a Ferencváros—Rapid mérkőzések öszre, sőt az is

1940 augusztus 2., péntek 7

lehetséges, hogy a jövő évre maradnak. — Kivégezték a gyilkos hindu mérnököt. Szerdán a londoni Pontonville börtönben kivégezték Udham Singh 37. éves hindu mérnököt, Sir Michael O'Dwyer gyilkosát.

— Lecestt a robogó vonatról Nyíregyháza és Rakamaz között Lipcsei Ferenc napkori gazda. Az egyik vasúti kocsiból át akart menni a másikba, elszédült és a kerekék alá zuhant. A kerekék mindkét lábát levágták. Még a helyszínen meghalt.

— Fencik István országgyűlési képviselő ungvári lakását ismeretlen betörők kifosztották. Ékszereket, ruhákat vittek el, azonkívül ellopták a képviselő magánirattárának egy részét. A kár 12 ezer pengő. Az elvitt arany értéktárgyakba bele van metszve a képviselő monogramja. A betörőket keresik.

KÖZGAZDASÁG

A gazdák a mezőgazdasági termékek méltányos árörögztetését kéri

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az 1939 évről készült jelentésében beszámolt részletesen az ország mezőgazdasági helyzetéről. A jelentés a múlt év mezőgazdasági helyzetét nem tartja olyan kedvezőnek, mint amilyenre számítani lehetett volna. Eppen a jövedelmesség terén, a termelési költségek emelkedése miatt olyan eltulodások mutatkoztak, amelyek következtében az aránylag jó terméseredmények ellenére sem volt kielégítőnek mondható a mezőgazdasági helyzete, annak ellenére, — hogy a külkereskedelmi mérlegben a mezőgazdasági kivétel nagyobb teret foglalt el, mint az előző évben, amennyiben az összkivétel 77 százalékát agrártermékek tették ki, az 1938 év 67 százalékával szemben.

A kamarai jelentés helyteleníti, hogy a mezőgazdaság helyzetének megítélésénél csak az agrárállót szokták tekin-

tetbe venni, amely nem hű kifejezője a mezőgazdasági termelés valódi helyzetének, mert olyan árakból indul ki, melyet a gazda, mint eladó, nem élvez, — mint vásárló azonban túlfizet. Eppen ezért a gazdák szempontjából és az egész magyar mezőgazdaság érdekében kívánatosnak tartják a mezőgazdasági árak olymértvű rögzítését, amelyek flgyelemben veszik a tényleges termelési költségeket s amelyek alapján a mezőgazdaság a köztét gazdasági rend keretében is megtalálja a maga jogos igényeinek kielégítését.

Foglalkozva a búzaárak új megállapításával, amelyet a jelentés kissé alacsonynak tart, a jelentés megállapítja, hogy a felsorolt zavaros körülmények ellenére is a magyar mezőgazdaság helyzete a háborús viszonyok között is megnyugtatónak mondható.

A bor megrágu

A budapesti Vendéglősök Ipartársulata közölte tagjaival, hogy az árkormánybiztos rendelkezése értelmében a magasabb áron beszerzett borok árát, olyan mértékben emelhetik, amennyivel az újonnan beszerzett bor ára a régi árnál magasabb lesz. Ez tehát azt jelenti, hogy a bor drágulni fog.

A termelők új minimális árak megállapítását javasolták a földművelésügyi miniszternek. Ez az ár a leggyengébb minőségű boroknál mallingandtokonként négy fillér, de ma már ez is túllhaladott állapont, amennyiben vidékenként hat, sőt hét filléres alapokhoz ragaszkodnak a szőlősgazdák. Ez nyilván annak tudható be, hogy a készletek nagyon megapadtak, a terméskilátások nem a legkecsesetebbek, a termelők tehát az 1926. évi 80 filléres, egy pengős árakat szeretnék elérni.

Azzal indokolják a magasabb árakat, hogy megráguáltak a termeléshez szükséges anyagok. Ugyancsak a terhek növekedésére hivatkoznak a vendéglősök.

TERMÉNYTÖZSDE

Budapesten már nagyon sok gabonakereskedő cég megkapta a Külkereskedelmi Hivatal gabonavásárlási engedélyét, azonban az üzlet új gabonában még mindig nem indulhatott meg, mert a cséplés elhúzódása miatt kínálat még nincsen. Ennek folytán nem lehet még üzlet új lisztben és őrleményekben sem, de idel árpa sem kerülhetett még piaci forgalomba, mert mindezeknek a cikkeknek az árát az árkormánybiztos állapítja meg és az erre irányuló tárgyalások befejezése csak a hét végére várható — A magpiacon megindult már az üzlet bborherében és Viktória borsóban is.

Árpa, sörárpa kiváló 22.60—22.85, — sörárpa elsőrendű 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85, takarmány árpa 65—66 kg. 18.60—18.85, középmínőségű 18.10—18.35. Kék mák 150.—155.—, zöld bor só expressz sterilizált 39.00—42.50, csillagfűt fehér lapos 22.70—23.00, ffinom búzakorpa 14.90—15.10, 8-as liszt 17.05—17.85, Viktória borsó 44.—46.— P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 2299 darab sertés. A vásári állományból angol hússertés-felhajtás 413 darab volt. Az irányzat kellemes. Árak: uradalmi zsirsertés, páronként 340 kilón felül 141—142 fill. szedett sertés I. 130—138 fillér, II. 129 III. 110—118 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

Hirdetmény

Petróleumkereskedők figyelmébe.

Felhívom a petróleum eladással foglalkozó nagykereskedőket (iparosokat) és kiskereskedőket, hogy a most megjelent kormányrendeletben előírt készletbejelentéseiket a városi Közelelmzési Ügyosztály központi irodájában (Dobozai átjáró I. em.) késedelem nélkül tegyék meg. E rendelet idevonatkozó részének tartalmát kivonatosan az alábbiakban közlöm:

Minden nagyiparos vagy kereskedő, aki petróleumot továbbárusítónak (vizsonteladónak) kiszolgált, köteles azt az árú átadásával illetőleg elküldésével egyidejűleg az előírt mintájú 8. sz. lapon megfelelően bejelenteni.

Minden kisiparos (kereskedő), aki a petróleumnak közvetlenül fogyasztók részére árusításával iparszerűen foglalkozik, köteles a kapott petróleum-mennyiséget az átvételről számított 48 órán belül a szintén előírt mintájú 4. sz. lapon pontosan bejelenteni.

A vizsonteladó kiskereskedők az előírt mintájú bejelentési űrlapokat a Közelelmzési Ügyosztály központi irodájában megkaphatják. Ilyen bejelentő űrlapokkal a petróleum-nagykereskedők is el vannak látva, akik a bejelentő-lapok pontos kiállítására a vizsonteladóknak útbaigazítást is adnak.

Minden petróleumot előállító iparos, aki petróleumnak közvetlenül a fogyasztók részére árusításával is foglalkozik, köteles minden hó végéig, most elsősorban három nap alatt bejelenteni azt a petróleum-mennyiséget, melyet a következő hónapban közvetlenül a fogyasztóknak szolgáltatni kíván.

Polgármester.

SPORT

Megszűnt a Bocskai, a belügyminisztériumban aláírták a feloszlást kimondó végzést

Debrecennek mindent el kell követnie, hogy a DVSC bekerüljön az NB-be a Bocskai helyére.

Többhetes huzavona után mégis következett az, aminek elkerülésére a debreceni sportemberek az utóbbi hetekben mindent elkövettek: a belügyminisztériumban aláírták a Bocskai feloszlását kimondó végzést. A határozatot már ki is adták és az egy-két napon belül leérkezik Debrecen városához. Ezzel egy nagyműtű, sok dicsőséget szerzett egyesület, több mint évtizedes szereplése véget ér. Öt világrészben tanulták megismerni a Bocskai nevén keresztül a magyar sportot, külön színpontot jelentett a debreceni csapat labdarugásunkban és a három nagy csapat mellett — akik közül a Hungária már szintén a múlté — a Bocskai nevét ismerték legjobban külföldön. Már megszűlésénél mostohán kezelték az illetékesek Debrecen, míg a Bástya, Sabaria és más vidéki csapatok az I. ligában indulhattak, addig a Bocskai-t a II. ligába osztották be. De beverekedte magát az első ligába és az első közé. Magyar kupát nyert, negyedik helyezést ért el, játékosokat adott a magyar válogatottba, sok sikert szerzett idegenben, túrákon és most, mint a bajnokság 9-ik helyezette meghalt a zöld asztalnál. — Eltemették a fullasztó adósságok, melyeknek hinárjából kevés volt néhány lelkes, izig-vevő sportember, a Szönyey Kálmánok, Papp Lajosok, Zemplény Gusztávok minden akarata, nem tudták kimenteni, mert nem állt a csapat mögött sok tényező, akiknek ott kellett volna állnia.

Debrecen illetékes köreire most már ezeken az egy feladat három: megmennteni a Bocskai megszűnésével elarvult helyet Debrecen számára. Debrecennek joga van erre, nemcsak mint százharmincezer lakosú városnak, de azért is, mert a Bocskai nem esett ki és helyére legmértányosabban az a csapat pályázik amelyiknek tíz játékosából alakult egykor a Bocskai, amelyik szinte a csapat anyagaesületének tekinthető: a DVSC. A DVSC rendelkezik a szükséges anyagiakkal, pályája van, kétezer főt meghaladó vasúttasság adja támogatására minden hónapban össze a szükséges összeg, a Vasúti Liga támogatja, kitűnő játékosgárdája az NBB-ben két éven át jól megállta helyét, megverte löbök közt a mostani minősítő mérkőzésekre kijelöltek közül a MÁVAG-ot s pár héttel ezelőtt a BSZKRT-ot is. Tárnyalásokat folytat a Bocskai játékosai és azoknak zömét át tudja menteni csapatába, sőt ezenfelül is képes erősíteni. A DVSC-t minősítő mérkőzés nélkül kell beosztani a Bocskai helyére, —

Debrecen helyére. Mert ez a hely Debrecen és ezért illetékeseknek, ha szükséges, késhegyig menő küzdelmet kell vívni. Da ha végső esetben minősítő mérkőzésre kényszerítik a DVSC-t, — attól sem kell félni a Bocskai játékosaival megerősített debreceni vasutasokat. A cél azonban a Bocskai megszűntetése után csak az lehet, hogy Debrecennek megmennteni az NB-helyet, nem hagyni elarvulni a nagyerdői Stadiont. Magyarország legszebb pályáját, ahova úgy is ki kell költöznie a DVSC-nek a pályája füvesítése miatt. Az idő sürget. A bajnokság rajta közelesen indul nem lehet késlekedni, fel kell emelni az illetékeseknek, a hivatalos városnak is a szavát Debrecen jogáért. (K. I.)

— A Bocskai játékosaitól nyert értesülésünk szerint Palotás, Elek Janzso Csokay, Berecz együttesen szeretnének elhelyezkedni, éspedig a DVSC-ben. A debreceni vasutasok fel is vették a tárgyalást a Bocskai játékosokkal. Berecz-cel értesülésünk szerint meg is egyeztek már, Kristóftól is opciót kaptak, valószínű, hogy a többi játékosokkal is néhány napon belül meg lesz a meg egyezés. Még Móri visszatérését sem tartják kizártnak, mivel a jeles közfépdedzet még nem egyezett meg véglegesen Szolnokkal.

— Debreceni csapat nem nevezett a Magyar Kupáért. Érthetetlennek tartjuk azt a közönbösséget, amivel ezt a gyönyörű magyar vándordíjat kísérik még ma is csapataink. Pedig az ott szerzett győzelem nagy értékű, többek között: a kupagyőztes lesz a jövőben a KK-mérkőzések egyik résztvevője.

— A DVSC kiadós edzést tartott tegnap délután. A debreceni vasutasok már is kitűnően mozognak és előjelek szerint az idén komoly szerepet játszanak a bajnokságban.

— Móri rosszkor vette át a Szolnok csapatának edzését. Baj van a szolnoki játékosokkal: Szücs, Gulyás és újabban Szántó a válogatott jobbszélső is el akar menni. Valamennyien a DIMÁVAG felé gravitálnak.

— A labdarúgó professzionizmus nem szüntethető meg ma még az OTI elnöki tanácsa szerint sem. Az álláspont azonban az, hogy az olasz rendszerre való áttérés előkészítése indokolt. Itt a játékosok fizetése, támogatása terén követendő rendszerről van szó.

— Kardost, a Hungária volt játékosát akarja szerződttetni a Kispest. Valószínű, hogy a szerződttetés meg is történik.

Élelmiszerek Debrecenben

marhahús	1.60	borsó	—0.70—1.00
leveshús	1.24—1.80	dióbeli	3.40—4.00
borjucomb	1.60—2.60	burgonya	—0.14
juhús	1.20	nyári rózsa	—16—18
báránycomb	2.00	Ella rózsa	—10—12
vesés	2.40	fokhagyma	—20
sertés karaj	2.40	vörshagyma kg.	—8
tarja	1.90	karalábé drb	—4
oidalas	1.80	káposzta	—26
szalonna	1.80	kelkáposzta	—16—24
háj	1.90	savanyúkáposzta	—25
zsír	2.08	zöldbab	—20—30
csirke	2.00—3.00	főzők drb.	—10—20
tyúk	2.40—4.60	spenót	—6
kaeca	3.00—4.50	uborka kg.	—30
flópony	2.20—3.00	zöldpaprika drb	—2—3
jegelt ponty	2.00—2.40	málna kg.	—80—90
apró hal kg.	—40	ribizke kg.	—34—40
csuka kg.	1.20—1.40	barack kg.	—60—90
tej	—24	meggy kg.	1.00—1.20
tejfél kg.	1.80—2.00	alma kg.	—44—86
vaj	5.20	körte kg.	—68—80
sajt kg.	2.40	zöldtenger drb	—4—5
gomolya kg.	2.40	paradicsom	—36—40
búzakenyér	—37	sárgadinnye	—60—80
tojáás drb.	18—10		

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím: a kiadó-hivatalban. 1421 vv.

VEGYES

Alló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felületű, lcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Farkas dobermann vagy hasonló nagyfajtájú faj kutyát keres egyévesig állatbarát. Ertesítés, v. a kutyá bemutatása Rothermere uca 8. 1414

LAKÁST KERES

Bérbe vennék házat több lakással, külön udvarral, szeptember elsejére, „Tisztviselő” jellegre. 1411

Keresek szeptember hó elsejére egy szoba, konyha és egy két szoba, s konyhás lakást. Ajánlatokat „Egészség” jellegre a kiadóba kérek küldeni. 1407

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás azonnal kiadó, csak fixfizetésűeknek, Honvédtemető uca 6. 538 vv.

Egy szoba, konyha gyümölcsösrel azonnal kiadó. Csákány uca 6. sz Galamb u. sarok. 1397

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás modern ucai lakás, november elsejére kiadó. Értekezni: Hatvan uca 53. sz. iroda, telefon: 15-12 sz. 1292 vv.

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni: Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Kiadó különbejárattal ucai bútorozott szoba előszobával, Teleki uca 27. szám alatt. 1413

Kisebb bútorozott szoba úrinőnek kiadó. Hatvan uca 2. II. e. 1416

Különbejárattal bútorozott szoba, azonnalra is kiadó. Rákóczi uca 11. szám. 1405

Bútorozott szoba, udvari, kiadó, egy, vagy 2 úrnak elsejére. Nemzetőr uca 3. a. 1400

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom konyha a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókoszik, eredeti régi ülogarnitúrák és alighaszalt írógépek, s prizmas látszóvevők, nagyobb metru perzsaszonyvegek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsón eladók. Ingóságközelítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Bontásból ajtó, ablak, s rollós bejárati ajtó, kirkakat, faanyag, vízvezeték kagylók eladók. — Piac uca 83. asztalosműhely. 1306

Jégszekrény fényképező gép, modern háló, hármasszekrény, konyhaberendezés, reklámé szlon, eladó. Kossuth uca 9. szám. I. 15. 1061

Tiszti körgallér, fekete muszlin bársony ruha, s selyemkabát, szövetkabát eladó. Arany János uca 2., földszint 2 1421

Részletre eladó egy tiszt új dauergép, Csap u. 3. szám. 1417

Eladó használt épületanyag. Vendég uca 21. szám alatt. 1408

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfát, szenet, már most vegyen, hogy jó fűtőanyag biztosítva legyen Vágó József tűzfáa és szénkereskedőnél, a Margitfürdő mellett. Uj telefon szám: 37-24. sz. 1242 s. 30

ELADÓ HAZ

Berettyóújfalusi házalmat, mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerttel eladnám, vagy elcsérelném debreceni házzal, vagy földdel. — Cim megtudható-e lap kiadóhivatalánál egész nap. 620 vv.

Eladó a Komlósy út 43. sz. 300.30 négyyszögöles, omszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

Eladó adómentes családlakás, városi kislakások háttamögött. Aulich uca 3. 1406

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája, W. böczy uca 8. sz. Járásbíróság mellett. — Saját ház, telefon 28-26. Eladó földek: Macson a köúthoz közel, áthelyezés miatt nagyon sürgősen eladó 15 hold legkütűnőbb fekete föld holdként egyezeröttszáz pengőért, kisebb parcellákban is eladjuk.

Város alatt, villamos megállóhoz közel, 12 h. tanyásföld, szőlő, gyümölcsös, akácerdő, 16 ezerért.

Repülőtér mellett, köves út közelében, két hold fekete föld, háromezer négyyszázért. 1311

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyyszögöl telek, két lakással, nagy rakatárakkal eladó. Cim a kiadóban. 6+

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cim a kiadóban. 1+

ELADÓ HÁZHELY

Komlósy út 10. sz. üres telek, názhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cim a kiadóban. 3+

Szechenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlósy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudható a kiadóban. 5+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadháza uccából nyíló Dobsina uccában 288 négyyszögöles villatelek, négyyszögölenként 11 pengős áron eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Segélyző Egyesület bankpénztára — Kossuth uca 8. 140+

FÖLDBÉRLET

Ondódon, a szoboszlói kövesút mentén, a 34-ik kilométer körül, 18 hold szántóföld haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Timár uca 42. 1238

Haszonbérbeadó, vagy felesbe kiadó 80 hold föld Halápon. Érdeklődni lehet dr Szabó ügyvédnél, Piac uca 68. sz. alatt. 1311

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Házat vennék azonnalra teherrel, haterzer pengőért, háromezret fizettek. 2x2 és 1 szobásat, „Háromezzer” jellegre. 1410

ELADÓ ÁLLAT

Három darab hizott sertés azonnal eladó. Huszárgál uca 35. 1329

Eladó kilenc kaptár méh, Ondód dűlő 3 1403

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: SZIGETHY GYULA
Kiadó és nyomó: TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Főszerkesztő: SZIGETHY KÁROLY

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Nagyerdő. Köszönöm. Strandon kerestelek. Vihar bosszantó. Hatodikán megyek vissza. Csokol Kereszt. 1394
„Reménység” levele idegen kézbe került. „Fehér orgona”. 1401
„Oszkár” (jelige) Levél holnap ott lesz. 1399

TÁRS

Utazók, bérlettel, vagy kedvezményes utazással rendelkezőt azonnal alkalmaz pasztaüzem. — Nap uca 4. telefon: 32-83. 1402

ALKALMAZÁST nyer nő

Házmesterpár felvétetik Értekezni szombaton Török Bálint u. 23. 1331
Hölgyfodrász kisasszony jómunkás, felvétetik — Fuchs Imre, Péterfia u. 32. szám. 1424
Bentlakó középkorú leány vagy asszony min denesnek italmérésbe felvétetik. Kút uca 36. szám. 1420

Tisztességes nőnek és családjának házimunkáért lakást adok szeptember elsejére. Értekezni: Péterfia 15. délután 3—4 óráig. 1412

Hölgyfodrász kisasszony felvétetik. Bata fodrász. Simonffy uca 1. 1419
Bejárónő felvétetik Hid uca 6. 1418
Bejárónőt keres azonnali belépésre Ráczmé, Ferenc József út 38. 1423

Mindenest azonnal felveszek. Gyenes, Szent Anna uca 8. 1422
Egy ügyes megbízható nő, bejárónőnek azonnal felvétetik. Szalay sül töde. Csapó uca 73. sz. alatt. 1396

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kifutófiú felvétetik azonnal, Teleki uca 73. fűszerüzlet. 1318
Jómunkás sütősegéd munkát keres. Cim a kiadóban. 1404
Egy kifutófiú felvétetik sütőde, K. Tóth uca 1. szám. 1319

Egy ügyes péksegédet azonnal felveszek. Boskovics, Cegléd uca 1. szám. 1375

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI VÁLALAT, Varga uca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 16
Horgonyl fodrász, Szoboszló út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.
Cianoztasson bizalommal a Csala cianozó vállalattal, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.
Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János uca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabát tot készít „Eliit” szalon, Rákóczi u. 28. 323 8. 13.

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását, felelősséggel végezi Kiss Zoltán, Kígyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó uca 101. szám. 645 8. 18